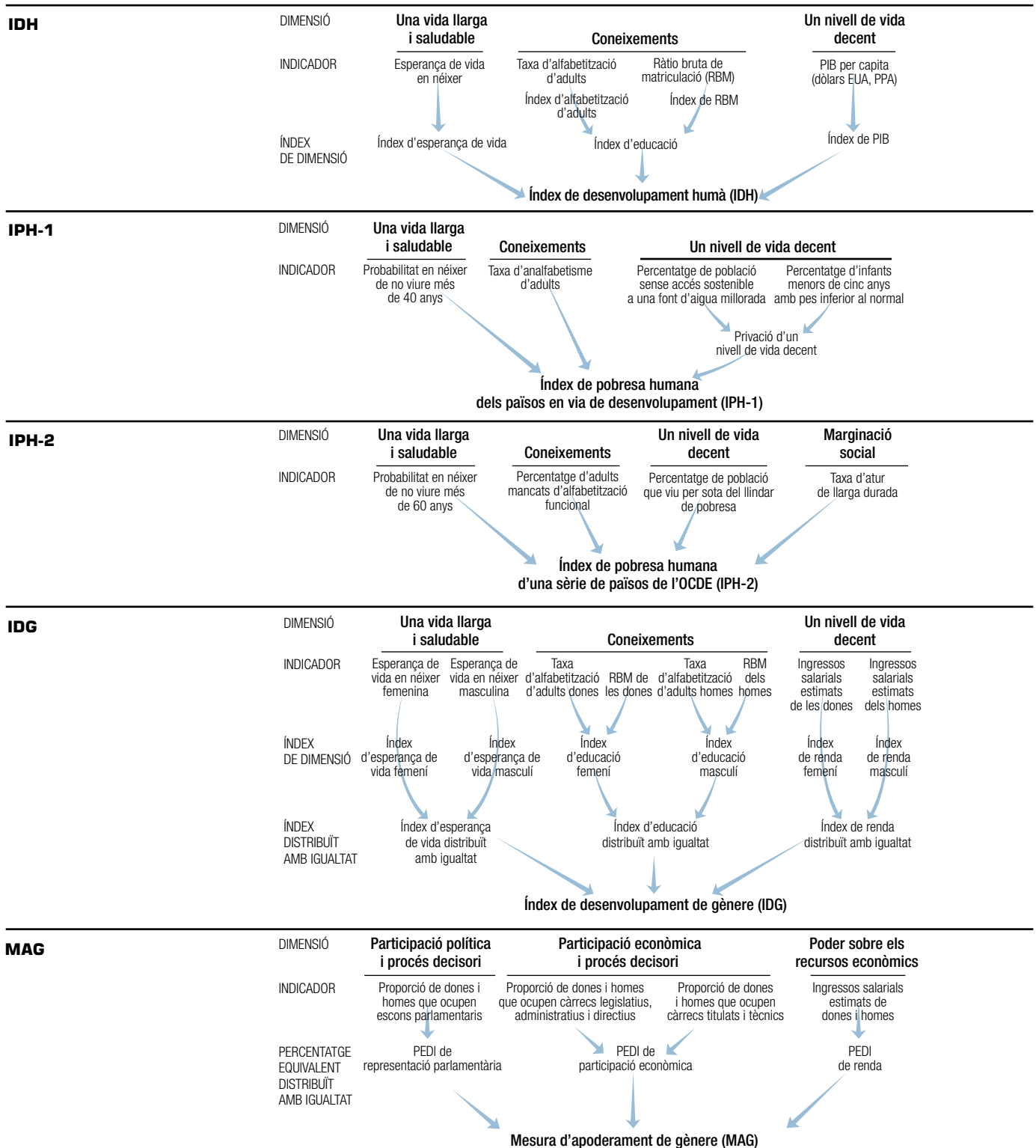

Càlcul dels índexs de desenvolupament humà

Els diagrames que es presenten a continuació resumeixen l'elaboració dels índexs de desenvolupament humà utilitzats en l'*Informe sobre el desenvolupament humà* i en destaquen tant les semblances com les diferències. El text de les pàgines següents aporta una explicació detallada.

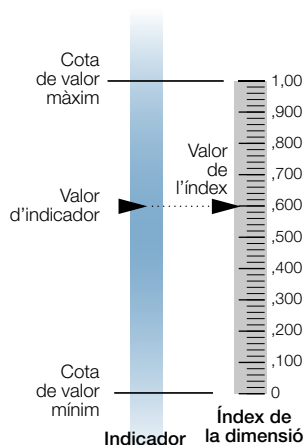

L'índex de desenvolupament humà (IDH)

L'IDH és una mesura sumària del desenvolupament humà. Mesura les consecucions mitjanes d'un país en tres dimensions bàsiques del desenvolupament humà:

- Una vida llarga i saludable, mesurada per l'esperança de vida en néixer.
- Coneixements, mesurats per la taxa d'alfabetització d'adults (amb una ponderació de dos terços) i la ràtio bruta de matriculació primària, secundària i superior (amb una ponderació d'un terç).
- Un nivell de vida decent, mesurat pel PIB per capita (dòlars EUA, PPA).

Abans de calcular l'IDH, s'ha de crear un índex per a cadascuna d'aquestes dimensions. Per calcular aquests índexs de dimensions –l'esperança de vida, l'educació i els índexs de PIB– s'escullen els valors mínims i màxims (cotes) de cada indicador corresponent.

El resultat de cada dimensió s'expressa com un valor entre 0 i 1 mitjançant l'aplicació de la fórmula general següent:

$$\text{Índex de la dimensió} = \frac{\text{valor real} - \text{valor mínim}}{\text{valor màxim} - \text{valor mínim}}$$

L'IDH es calcula a continuació com una mitjana senzilla dels índexs de les dimensions. El quadre de la dreta explica el càlcul de l'IDH per a un país de la mostra.

Cotes del càlcul de l'IDH

Indicador	Valor màxim	Valor mínim
Esperança de vida en néixer (anys)	85	25
Taxa d'alfabetització d'adults (%)	100	0
Ràtio bruta de matriculació combinada (%)	100	0
PIB per capita (dòlars EUA, PPA)	40.000	100

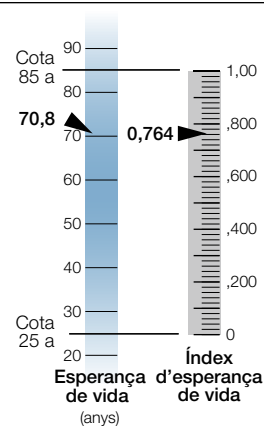
Càlcul de l'IDH

Aquesta explicació del càlcul de l'IDH utilitza dades del Brasil.

1. Càlcul de l'índex d'esperança de vida

L'índex d'esperança de vida mesura les consecucions relatives d'un país en l'esperança de vida en néixer. Per al Brasil, amb una esperança de vida de 70,8 anys el 2004, l'índex d'esperança de vida és de 0,764.

$$\text{Índex d'esperança de vida} = \frac{70,8 - 25}{85 - 25} = 0,764$$

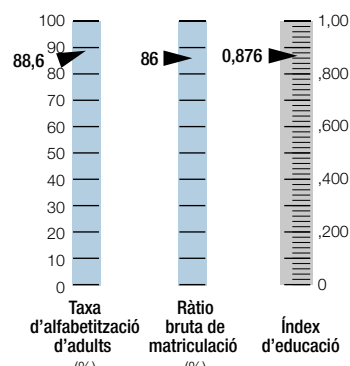
2. Càlcul de l'índex d'educació

L'índex d'educació mesura les consecucions relatives d'un país pel que fa a l'alfabetització dels adults i la matriculació primària, secundària i superior bruta combinada. En primer lloc, es calcula un índex per a l'alfabetització d'adults i un altre per a la matriculació bruta combinada. A continuació, aquests dos índexs es combinen per crear un índex d'educació, amb una ponderació de dos terços per a l'alfabetització d'adults i d'un terç per a la matriculació bruta combinada. Per al Brasil, amb una taxa d'alfabetització d'adults de 88,6% el 2004, i una ràtio de matriculació bruta combinada de 86% el 2004, l'índex d'educació és de 0,876.

$$\text{Índex d'alfabetització d'adults} = \frac{88,6 - 0}{100 - 0} = 0,886$$

$$\text{Índex de matriculació bruta} = \frac{86 - 0}{100 - 0} = 0,857$$

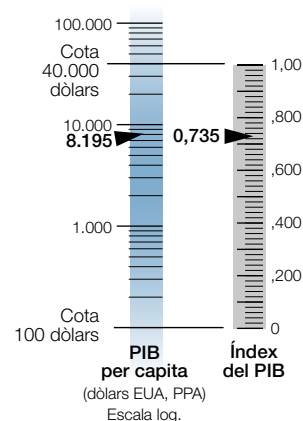
$$\begin{aligned} \text{Índex d'educació} &= 2/3 (\text{índex d'alfabetització d'adults}) + 1/3 (\text{índex de matriculació bruta}) \\ &= 2/3 (0,886) + 1/3 (0,857) = 0,876 \end{aligned}$$

3. Càlcul de l'índex del PIB

L'índex del PIB es calcula mitjançant el PIB ajustat per capita (dòlars EUA, PPA). En l'IDH, la renda fa la funció de variable substitutiva per a totes les dimensions del desenvolupament humà que no es reflecteixen en una vida llarga i saludable ni en els coneixements adquirits. La renda s'ajusta perquè per aconseguir un nivell acceptable de desenvolupament humà no cal una renda il·limitada. Per tant, s'utilitza el logaritme de la renda. Per al Brasil, amb un PIB per capita de 8.195 dòlars (dòlars EUA, PPA) el 2004, l'índex del PIB és de 0,735.

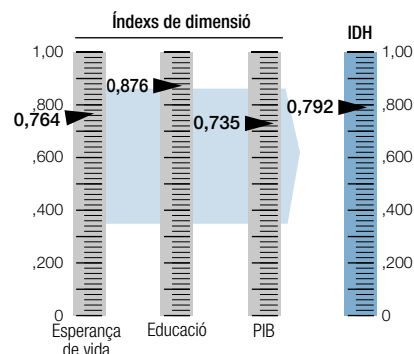
$$\text{Índex del PIB} = \frac{\log(8.195) - \log(100)}{\log(40.000) - \log(100)} = 0,735$$

4. Càlcul de l'IDH

Un cop s'han calculat els índexs de les dimensions, la determinació de l'IDH és senzilla. Es tracta d'una mitjana simple dels tres índexs de les dimensions.

$$\begin{aligned} \text{IDH} &= 1/3 (\text{índex d'esperança de vida}) + 1/3 (\text{índex d'educació}) + 1/3 (\text{índex del PIB}) \\ &= 1/3 (0,764) + 1/3 (0,876) + 1/3 (0,735) = 0,792 \end{aligned}$$

L'índex de pobresa humana per als països en via de desenvolupament (IPH-1)

Mentre l'IDH mesura la consecució mitjana, l'IPH-1 mesura les *privacions* en les tres dimensions bàsiques del desenvolupament humà reflectit en l'IDH:

- Una vida llarga i saludable: vulnerabilitat a la defunció a una edat relativament precoç, mesurada per la probabilitat en néixer de no viure més de 40 anys.
- Coneixements: exclusió del món de la lectura i les comunicacions, mesurada per la taxa d'analfabetisme d'adults.
- Un nivell de vida decent: manca d'accés a l'aprovisionament econòmic general, mesurat per la mitjana no ponderada de dos indicadors, el percentatge de la població sense un accés sostenible a una font d'aigua millorada i el percentatge d'infants amb un pes insuficient per la seva edat.

Calcular l'IPH-1 és més senzill que calcular l'IDH. Els indicadors utilitzats per mesurar les privacions ja estan normalitzats entre 0 i 100 (perquè s'expressen com a percentatges), per la qual cosa no fa falta crear índexs de dimensió, com passa amb l'IDH.

Originàriament, la mesura de privació d'un nivell de vida decent també incorporava un indicador de l'accés als serveis sanitaris. Però com que en els últims anys no s'ha disposat de dades fiables sobre l'accés als serveis sanitaris, en l'*Informe* d'aquest any la privació d'un nivell de vida decent es mesura per dos indicadors en lloc de tres (el percentatge de la població sense accés sostenible a una font d'aigua millorada i el percentatge d'infants amb un pes insuficient per la seva edat).

L'índex de pobresa humana per a una sèrie de països de l'OCDE (IPH-2)

L'IPH-2 mesura les privacions en les mateixes dimensions que l'IPH-1 i també reflecteix la marginació social. Per tant, reflecteix privacions en quatre dimensions:

- Una vida llarga i saludable: vulnerabilitat a la defunció a una edat relativament precoç, mesurada per la probabilitat en néixer de no viure més de 60 anys.
- Coneixements: exclusió del món de la lectura i les comunicacions, mesurada pel percentatge d'adults (16-65 anys) mancats d'alfabetització funcional.
- Un nivell de vida decent: mesurat pel percentatge de persones que viuen per sota del llindar de la pobresa de renda (50% de la mediana de la renda familiar ajustada disponible).
- Marginació social: mesurada per la taxa d'atur de llarga durada (12 mesos o més).

Càlcul de l'IPH-1

1. Mesura de la privació d'un nivell de vida decent

Per mesurar la privació d'un nivell de vida decent s'utilitza una mitjana no ponderada dels dos indicadors.

$$\text{Mitjana no ponderada} = 1/2 (\text{població sense accés sostenible a una font d'aigua millorada}) + 1/2 (\text{infants amb un pes insuficient per la seva edat})$$

Càlcul d'una mostra: Namíbia

Població sense accés sostenible a una font d'aigua millorada = 13%

Infants amb un pes insuficient per la seva edat = 24%

$$\text{Mitjana no ponderada} = 1/2 (13) + 1/2 (24) = 18,5\%$$

2. Càlcul de l'IPH-1

La fórmula per calcular l'IPH-1 és la següent:

$$\text{IPH-1} = [1/3 (P_1^\alpha + P_2^\alpha + P_3^\alpha)]^{1/\alpha}$$

On:

P_1 = Probabilitat en néixer de no viure més de 40 anys (100 vegades)

P_2 = Taxa d'alfabetització d'adults

P_3 = Mitjana no ponderada de la població sense accés sostenible a una font d'aigua millorada i del nombre d'infants amb un pes insuficient per la seva edat

$\alpha = 3$

Càlcul d'una mostra: Namíbia

$P_1 = 45,4\%$

$P_2 = 15,0\%$

$P_3 = 18,5\%$

$$\text{IPH-1} = [1/3 (45,4^3 + 15,0^3 + 18,5^3)]^{1/3} = 32,5$$

Càlcul de l'IPH-2

La fórmula per calcular l'IPH-2 és la següent:

$$\text{IPH-2} = [1/4 (P_1^\alpha + P_2^\alpha + P_3^\alpha + P_4^\alpha)]^{1/\alpha}$$

On:

P_1 = Probabilitat en néixer de no viure més de 60 anys (100 vegades)

P_2 = Adults mancats d'alfabetització funcional

P_3 = Població per sota del llindar de pobresa de renda (50% de la mediana de la renda familiar ajustada disponible)

P_4 = Taxa d'atur de llarga durada (de 12 mesos o més)

$\alpha = 3$

Càlcul d'una mostra: Austràlia

$P_1 = 7,7\%$

$P_2 = 17,0\%$

$P_3 = 14,3\%$

$P_4 = 0,9\%$

$$\text{IPH-2} = [1/4 (7,7^3 + 17,0^3 + 14,3^3 + 0,9^3)]^{1/3} = 12,8$$

Per què $\alpha = 3$ en el càlcul de l'IPH-1 i l'IPH-2

El valor de α té una repercussió important sobre el valor de l'IPH. Si $\alpha = 1$, l'IPH és la mitjana de les seves dimensions. A mesura que α augmenta, més ponderació es dona a la dimensió amb més privació. Per això, a mesura que α augmenta cap a l'infinit, l'IPH tendirà cap al valor de la dimensió en què la privació és major (per a Angola, l'exemple utilitzat per calcular l'IPH-1 seria 45,4, igual a la probabilitat en néixer de no viure més de 40 anys).

En aquest informe, el valor 3 s'utilitza per donar una ponderació addicional però no exagerada a les àrees de privació més greu. Per a una anàlisi detallada de la formulació matemàtica de l'IPH, vegeu Sudhir Anand i Amartya Sen, «Concepts of Human Development and Poverty: A Multidimensional Perspective» [Conceptes del desenvolupament humà i la pobresa: una perspectiva multidimensional], i la nota tècnica del *Human Development Report 1997* (vegeu la llista bibliogràfica seleccionada al final d'aquesta nota tècnica).

L'índex de desenvolupament de gènere (IDG)

Mentre l'IDH mesura la mitjana de progrés, l'IDG ajusta la mitjana de progrés per reflectir les *desigualtats* entre els homes i les dones en les dimensions següents:

- Una vida llarga i saludable, mesurada per l'esperança de vida en néixer.
- Coneixements, mesurats per la taxa d'alfabetització d'adults i la ràtio bruta de matriculació primària, secundària i terciària combinada.
- Un nivell de vida decent, mesurat pels ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA).

El càlcul de l'IDG segueix tres passos. En primer lloc, es calculen els índexs masculí i femení de cada dimensió segons aquesta fórmula general:

$$\text{Índex de dimensió} = \frac{\text{valor real} - \text{valor mínim}}{\text{valor màxim} - \text{valor mínim}}$$

En segon lloc, els índexs femení i masculí de cada dimensió es combinen de tal manera que es penalitzen les diferències en la consecució entre els homes i les dones. L'índex resultant, anomenat índex distribuït amb igualtat, es calcula segons aquesta fórmula general:

$$\text{Índex distribuït amb igualtat} = \left\{ \left[\text{proporció població femenina} (\text{índex femení}^{1-\epsilon}) \right] + \left[\text{proporció població masculina} (\text{índex masculí}^{1-\epsilon}) \right] \right\}^{1/(1-\epsilon)}$$

€ mesura l'aversion a la desigualtat. En l'IDG $\epsilon = 2$. Per tant, l'equació general és:

$$\text{Índex distribuït amb igualtat} = \left\{ \left[\text{proporció població femenina} (\text{índex femení}^{-1}) \right] + \left[\text{proporció població masculina} (\text{índex masculí}^{-1}) \right] \right\}^{-1}$$

que dona la mitjana harmònica dels índexs masculí i femení.

En tercer lloc, l'IDG es calcula combinant els tres índexs distribuïts amb igualtat en una mitjana no ponderada.

Cotes per al càlcul de l'IDG

Indicador	Valor màxim	Valor mínim
Esperança de vida en néixer femenina (anys)	87,5	27,5
Esperança de vida en néixer masculina (anys)	82,5	22,5
Taxa d'alfabetització d'adults (%)	100	0
Ràtio bruta de matriculació combinada (%)	100	0
Ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA)	40.000	100

Nota: Els valors màxims i mínims (cotes) per a l'esperança de vida són cinc anys més alts per a les dones per tenir en compte la seva esperança de vida més llarga.

Càlcul de l'IDG

Aquesta explicació del càlcul de l'IDG utilitza dades de Tailàndia.

1. Càlcul de l'índex d'esperança de vida distribuït amb igualtat

El primer pas és calcular índexs independents per a les consecucions masculines i femenines en l'esperança de vida, mitjançant la fórmula general per als índexs de dimensió.

DONES	HOMES
Esperança de vida: 74,0 anys	Esperança de vida: 66,7 anys
Índex d'esperança de vida = $\frac{74,0 - 27,5}{87,5 - 27,5} = 0,776$	Índex d'esperança de vida = $\frac{66,7 - 22,5}{82,5 - 22,5} = 0,737$

A continuació, els índexs femenins i masculins es combinen per crear l'índex d'esperança de vida distribuït amb igualtat, mitjançant la fórmula general per als índexs distribuïts amb igualtat.

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,509	Proporció de població: 0,491
Índex d'esperança de vida: 0,776	Índex d'esperança de vida: 0,737
Índex d'esperança de vida distribuït amb igualtat = $\left\{ [0,509 (0,776^{-1})] + [0,491 (0,737^{-1})] \right\}^{-1} = 0,756$	

2. Càlcul de l'índex d'educació distribuït amb igualtat

En primer lloc, els índexs per a la taxa d'alfabetització d'adults i la ràtio bruta de matriculació primària, secundària i terciària combinada es calculen independentment per als homes i les dones. El càlcul d'aquests índexs és senzill, donat que els indicadors utilitzats ja estan normalitzats entre 0 i 100.

DONES	HOMES
Taxa d'alfabetització d'adults: 90,5%	Taxa d'alfabetització d'adults: 94,9%
Índex d'alfabetització d'adults: 0,905	Índex d'alfabetització d'adults: 0,949
Ràtio bruta de matriculació: 74,0%	Ràtio bruta de matriculació: 73,4%
Índex brut de matriculació: 0,740	Índex brut de matriculació: 0,734

En segon lloc, l'índex d'educació, que dona una ponderació de dos terços a l'índex d'alfabetització d'adults i d'un terç a l'índex brut de matriculació, es calcula independentment per als homes i les dones.

$$\text{Índex d'educació} = 2/3 (\text{índex d'alfabetització d'adults}) + 1/3 (\text{índex brut de matriculació})$$

$$\text{Índex d'educació femení} = 2/3 (0,905) + 1/3 (0,740) = 0,850$$

$$\text{Índex d'educació masculí} = 2/3 (0,949) + 1/3 (0,734) = 0,877$$

Per acabar, els índexs d'educació femení i masculí es combinen per crear l'índex d'educació distribuït amb igualtat:

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,509	Proporció de població: 0,491
Índex d'educació: 0,850	Índex d'educació: 0,877
Índex d'educació distribuït amb igualtat = $\left\{ [0,509 (0,850^{-1})] + [0,491 (0,877^{-1})] \right\}^{-1} = 0,863$	

3. Càlcul de l'índex de renda distribuït amb igualtat

En primer lloc, es calculen els ingressos salarials (dòlars EUA, PPA) de les dones i els homes (per a més detalls sobre aquest càlcul, vegeu l'apèndix d'aquesta nota tècnica). A continuació es calcula l'índex de renda de cada sexe. Igual que per a l'IDH, la renda s'ajusta agafant el logaritme dels ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA):

$$\text{Índex de renda} = \frac{\log(\text{valor real}) - \log(\text{valor mínim})}{\log(\text{valor màxim}) - \log(\text{valor mínim})}$$

DONES	HOMES
Ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA): 6.036	Ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA): 10.214
Índex de renda = $\frac{\log(6.036) - \log(100)}{\log(40.000) - \log(100)} = 0,684$	Índex de renda = $\frac{\log(10.214) - \log(100)}{\log(40.000) - \log(100)} = 0,772$

Càlcul de l'IDG continua a la pàgina següent

Càlcul de l'IDG (continuació)

En segon lloc, els índexs de renda dels homes i les dones es combinen per crear l'índex de renda distribuït amb igualtat:

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,509	Proporció de població: 0,491
Índex de renda: 0,684	Índex de renda: 0,772

$$\text{Índex de renda distribuït amb igualtat} = \{[0,509 (0,684^{-1})] + [0,491 (0,772^{-1})]\}^{-1} = \mathbf{0,725}$$

4. Càlcul de l'IDG

Calcular l'IDG és senzill. Es tracta de la mitjana no ponderada dels tres índexs components: l'índex d'esperança de vida distribuït amb igualtat, l'índex d'educació distribuït amb igualtat i l'índex de renda distribuït amb igualtat.

$$\begin{aligned} \text{IDG} &= 1/3 (\text{índex d'esperança de vida}) + 1/3 (\text{índex d'educació}) + 1/3 (\text{índex de renda}) \\ &= 1/3 (0,756) + 1/3 (0,863) + 1/3 (0,725) = \mathbf{0,781} \end{aligned}$$

Per què $\epsilon = 2$ en el càlcul de l'IDG

El valor de ϵ és la mida de penalització per a la desigualtat de gènere. Com més gran és el valor, més es penalitza una societat per tenir desigualtats.

Si $\epsilon = 0$, la desigualtat de gènere no es penalitza (en aquest cas, l'IDG tindria el mateix valor que l'IDH). A mesura que ϵ augmenta cap a l'infinit, es va donant més ponderació al grup que aconsegueix menys.

El valor de 2 s'utilitza en el càlcul de l'IDG (com també en la MAG). Aquest valor comporta una penalització moderada sobre la desigualtat de gènere en la consecució.

Per a una anàlisi detallada de la formulació matemàtica de l'IDG, vegeu Sudhir Anand i Amartya Sen, «Gender Inequality in Human Development: Theories and Measurement» [Desigualtat de gènere en el desenvolupament humà: teories i mesurament], Kalpana Bardhan i Stephan Klasen, «UNDP's Gender-Related Indices: A Critical Review» [Els índexs de gènere del PNUD: una revisió crítica], i les notes tècniques del *Human Development Report 1995* i *L'Informe sobre el desenvolupament humà 1999* (vegeu la llista bibliogràfica seleccionada al final d'aquesta nota tècnica).

La mesura d'apoderament de gènere (MAG)

La MAG, que se centra en les oportunitats de les dones en lloc de les seves capacitats, reflecteix la desigualtat de gènere en tres àrees clau:

- Participació política i poder decisor, mesurat pels percentatges d'escons parlamentaris ocupats per homes i dones.
- Participació econòmica i poder decisor, mesurat per dos indicadors: percentatges de càrrecs legislatius, administratius i directius d'homes i dones i percentatges de càrrecs titulats i tècnics d'homes i dones.
- Poder sobre els recursos econòmics, mesurat pels ingressos salarials estimats dels homes i les dones (dòlars EUA, PPA).

Per a cadascuna d'aquestes tres dimensions, es calcula un percentatge equivalent distribuït amb igualtat (PEDI), com una mitjana ponderada per la població, segons la fórmula general següent:

$$\text{PEDI} = \left\{ \left[\frac{\text{proporció de població femenina}}{(\text{índex femení}^{1-\epsilon})} \right] + \left[\frac{\text{proporció de població masculina}}{(\text{índex masculí}^{1-\epsilon})} \right] \right\}^{1/\epsilon}$$

ϵ mesura l'aversion a la desigualtat. En la MAG (com en l'IDG) $\epsilon = 2$, que carrega una penalització moderada sobre la desigualtat. La fórmula, per tant, és:

$$\text{PEDI} = \left\{ \left[\frac{\text{proporció de població femenina}}{(\text{índex femení}^{-1})} \right] + \left[\frac{\text{proporció de població masculina}}{(\text{índex masculí}^{-1})} \right] \right\}^{-1}$$

Pel que fa a la participació política i econòmica i el poder decisor, el PEDI s'indexa a continuació dividint-lo per 50. El raonament lògic d'aquesta indexació és el següent: en una societat ideal, amb igualtat d'apoderament entre els sexes, les variables de la MAG equivaldrien al 50%, és a dir, la proporció de les dones seria igual a la proporció dels homes per cada variable.

Quan el valor d'un índex masculí o femení és igual a zero, el PEDI segons la fórmula anterior no està definit. No obstant això, el límit del PEDI, quan l'índex tendeix a zero, és zero. Per tant, en aquests casos, el valor del PEDI s'estableix en zero.

Finalment, la MAG es calcula com una mitjana senzilla dels tres PEDI indexats.

Càlcul de la MAG

Aquesta explicació del càlcul de la MAG utilitza dades de l'Argentina.

1. Càlcul del PEDI de representació parlamentària

El PEDI per a la representació parlamentària mesura l'apoderament relatiu de les dones pel que fa a la seva participació política. El PEDI es calcula mitjançant les proporcions de dones i homes i els percentatges de dones i homes dels escons parlamentaris segons la fórmula següent:

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,511	Proporció de població: 0,489
Proporció parlamentària: 36,5%	Proporció parlamentària: 63,5%

$$\text{PEDI de representació parlamentària} = \left\{ \left[\frac{0,511}{(36,5\%)^{-1}} \right] + \left[\frac{0,489}{(63,5\%)^{-1}} \right] \right\}^{-1} = 46,07$$

A continuació, aquest PEDI inicial s'indexa per a un valor ideal del 50%.

$$\text{PEDI indexat de representació parlamentària} = \frac{46,07}{50} = 0,921$$

2. Càlcul del PEDI de participació econòmica

Mitjançant la fórmula general, es calcula un PEDI dels percentatges de dones i homes que ocupen càrrecs legislatius, administratius i directius, i un altre dels percentatges d'homes i dones que ocupen càrrecs titulats i tècnics. La mitjana senzilla de les dues mesures dona el PEDI de participació econòmica.

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,511	Proporció de població: 0,489
Percentatge de càrrecs legislatius, administratius i directius: 25,4%	Percentatge de càrrecs legislatius, administratius i directius: 74,6%
Percentatge de càrrecs titulats i tècnics: 54,7%	Percentatge de càrrecs titulats i tècnics: 45,3%

$$\text{PEDI dels càrrecs legislatius, administratius i directius} = \left\{ \left[\frac{0,511}{(25,4\%)^{-1}} \right] + \left[\frac{0,489}{(74,6\%)^{-1}} \right] \right\}^{-1} = 37,46$$

$$\text{PEDI indexat dels càrrecs legislatius, administratius i directius} = \frac{37,46}{50} = 0,749$$

$$\text{PEDI dels càrrecs titulats i tècnics} = \left\{ \left[\frac{0,511}{(54,7\%)^{-1}} \right] + \left[\frac{0,489}{(45,3\%)^{-1}} \right] \right\}^{-1} = 49,67$$

$$\text{PEDI indexat dels càrrecs titulats i tècnics} = \frac{49,67}{50} = 0,993$$

Es treu la mitjana dels dos PEDI indexats per crear el PEDI de la participació econòmica:

$$\text{PEDI de la participació econòmica} = \frac{0,749 + 0,993}{2} = 0,871$$

3. Càlcul del PEDI de renda

Es calculen els ingressos salarials (dòlars EUA, PPA) per a les dones i els homes per separat i després s'indexen per a les cotes, igual que amb l'IDH i l'IDG. Pel que fa a la MAG, però, l'índex de renda es basa en valors no ajustats, no pas en el logaritme dels ingressos salarials estimats. (Per a més detalls sobre l'estimació dels ingressos salarials, vegeu l'apèndix d'aquesta nota tècnica.)

DONES	HOMES
Proporció de població: 0,511	Proporció de població: 0,489
Ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA): 9.258	Ingressos salarials estimats (dòlars EUA, PPA): 17.518
Índex de renda = $\frac{9.258 - 100}{40.000 - 100} = 0,230$	Índex de renda = $\frac{17.518 - 100}{40.000 - 100} = 0,437$

Els índexs de les dones i dels homes es combinen per crear l'índex distribuït amb igualtat:

$$\text{PEDI de renda} = \left\{ \left[\frac{0,511}{(0,230\%)^{-1}} \right] + \left[\frac{0,489}{(0,437\%)^{-1}} \right] \right\}^{-1} = 0,299$$

4. Càlcul de la MAG

Un cop s'ha calculat el PEDI per a les tres dimensions de la MAG, la determinació de la MAG és senzilla. Es tracta d'una mitjana senzilla dels tres índexs de PEDI.

$$\text{MAG} = \frac{0,921 + 0,871 + 0,299}{3} = 0,697$$

APÈNDIX DE LA NOTA TÈCNICA 1 Ingressos salarials de les dones i els homes

Malgrat la importància de tenir dades desagregades per gènere sobre la renda, no disposem de mesures directes. Per a aquest informe, per tant, s'han obtingut estimacions aproximades dels ingressos salarials dels homes i les dones.

La renda es pot considerar de dues maneres: com un recurs per al consum i com a ingressos dels individus. La mesura d'ús és difícil de desagregar entre homes i dones perquè dins de la unitat familiar comparteixen recursos. En canvi, els ingressos es poden separar perquè els diferents membres d'una família tendeixen a tenir ingressos salarials separats.

La mesura de la renda utilitzada en l'IDG i la MAG indica la capacitat d'una persona d'obtenir renda. En l'IDG s'utilitza per reflectir les desigualtats entre els homes i les dones en el domini sobre els recursos i en la MAG per reflectir la independència econòmica de les dones. (Pel que fa a les qüestions conceptuals i metodològiques d'aquest mètode, vegeu Sudhir Anand i Amartya Sen, «Gender Inequality in Human Development» [Desigualtat de gènere en el desenvolupament humà] i el capítol 3 i les notes tècniques 1 i 2 del *Human Development Report 1995*; vegeu la llista bibliogràfica seleccionada al final d'aquesta nota tècnica.)

Els ingressos salarials de les dones i els homes (dòlars EUA, PPA) es calculen mitjançant les dades següents:

- Ràtio del salari no agrícola de les dones i el salari no agrícola dels homes.
- Proporcions de les dones i els homes sobre la població econòmicament activa.
- Població total de dones i homes.
- PIB per capita (dòlars EUA, PPA).

Llegenda

W_f/W_m = ràtio del salari no agrícola de les dones i el salari no agrícola dels homes
 EA_f = proporció de les dones sobre la població econòmicament activa
 EA_m = proporció dels homes sobre la població econòmicament activa
 S_f = proporció de les dones sobre la massa salarial
 Y = PIB total (dòlars EUA, PPA)
 N_f = població total de dones
 N_m = població total d'homes
 Y_f = ingressos salarials estimats de les dones (dòlars EUA, PPA)
 Y_m = ingressos salarials estimats dels homes (dòlars EUA, PPA)

Nota

Els càlculs basats en les dades que apareixen a la nota tècnica poden produir resultats diferents als que es mostren a les taules d'indicadors a causa de l'arrodoniment.

Estimació dels ingressos salarials de les dones i els homes

Aquesta explicació de l'estimació dels ingressos salarials utilitza dades del 2004 dels Països Baixos.

1. Càlcul del PIB total (dòlars EUA, PPA)

El PIB total (dòlars EUA, PPA) es calcula multiplicant la població total pel PIB per capita (dòlars EUA, PPA).

Població total: 16.282 (milers)
PIB per capita (dòlars EUA, PPA): 31.789
PIB total (dòlars EUA, PPA) = 16.282 (31.789) = 517.586.944 (milers)

2. Càlcul de la proporció de dones sobre la massa salarial

Com que les dades sobre salaris a les àrees rurals i en el sector informal són escasses, l'*Informe* utilitza els salaris no agrícoles i assumeix que la ràtio de salaris de les dones i els salaris dels homes del sector no agrícola és vàlida per a la resta de l'economia. La proporció de dones sobre la massa salarial es calcula mitjançant la ràtio dels salaris no agrícoles de les dones i els salaris no agrícoles dels homes i els percentatges de les dones i els homes sobre la població econòmicament activa. Quan no es disposa de dades sobre la ràtio salarial, s'utilitza un valor del 75%.

Ràtio de salaris no agrícoles de dones/homes (W_f/W_m) = 0,815
Percentatge de dones sobre la població econòmicament activa (EA_f) = 44,0%
Percentatge d'homes sobre la població econòmicament activa (EA_m) = 56,0%

$$\text{Proporció de dones sobre la massa salarial } (S_f) = \frac{W_f/W_m (EA_f)}{[W_f/W_m (EA_f)] + EA_m} = \frac{0,815 (44,0)}{[0,815 (44,0)] + 56,0} = 0,391$$

3. Càlcul dels ingressos salarials dels homes i les dones (dòlars EUA, PPA)

S'ha de suposar que la proporció de dones sobre la massa salarial és igual a la proporció de dones sobre el PIB.

Proporció de dones sobre la massa salarial (S_f) = 0,391
PIB total (dòlars EUA, PPA) (Y) = 517.586.944 (milers)
Població de dones (N_f) = 8.202 (milers)

$$\text{Ingressos salarials estimats de les dones (dòlars EUA, PPA) } (Y_f) = \frac{S_f (Y)}{N_f} = \frac{0,391 (517.586.944)}{8.202} = 24.652$$

Població d'homes (N_m) = 8.080 (milers)

$$\text{Ingressos salarials estimats dels homes } (Y_m) = \frac{Y - S_f (Y)}{N_m} = \frac{517.586.944 - [0,391 (517.586.944)]}{8.080} = 39.035$$

Bibliografia seleccionada

- Anand, Sudhir; Sen, Amartya. (1994). «Human Development Index: Methodology and Measurement». Occasional Paper 12. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà (IDH)
- . 1995. «Gender Inequality in Human Development: Theories and Measurement». Occasional Paper 19. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà. (IDG, MAG)
- . 1997. «Concepts of Human Development and Poverty: A Multi-dimensional Perspective». A United Nations De-

velopment Programme, *Human Development Report 1997 Papers: Poverty and Human Development*. Nova York. (IPH-1, IPH-2)

Bardhan, Kalpana; Klasen, Stephan. (1999). «UNDP's gender-related indices: A Critical Review.» *World Development* 27 (6): 985–1010. (IDG, MAG)

United Nations Development Programme. (1995). *Human Development Report 1995*. Nova York: Oxford University Press. Notes tècniques 1 i 2 i capítol 3. (IDG, MAG)

—. 1997. *Human Development Report 1997*. Nova York: Oxford University Press. Nota tècnica 1 i capítol 1. (IPH-1, IPH-2)

—. 1999. *Human Development Report 1999*. Nova York: Oxford University Press. Nota tècnica. (IDH, IDG)

L'índex de desenvolupament humà (IDH) ofereix una representació composta de la mitjana nacional de tres indicadors importants del benestar humà (vegeu la *nota tècnica 1*). Amb tot, no reflecteix les variacions al voltant de la mitjana vinculades a la desigualtat. L'*Informe* d'aquest any presenta per primera vegada un IDH per quintils de renda. La nova mesura, pensada per tractar una qüestió important del desenvolupament humà i per fomentar el debat, assenyalava grans desigualtats entre els rics i els pobres a molts països.

L'IDH per quintils de renda separa el rendiment per quintil de renda de 15 països. Tots els detalls de la metodologia utilitzada es poden trobar en un document de treball preparat per a l'*Informe* d'aquest any (Grimm i altres 2006). Aquesta nota tècnica és un breu resum d'aquesta metodologia.

Metodologia

La construcció de l'IDH per quintils de renda segueix el mateix procediment que l'IDH estàndard. S'utilitzen dades sobre esperança de vida, matriculació escolar, alfabetització i renda per capita extretes d'enquestes familiars per calcular els tres índexs de dimensions –salut, educació i renda– per quintil de renda.

Les dades per a l'índex s'obtenen a partir de diferents fonts. Per als països en via de desenvolupament, s'utilitzen les enquestes familiars sobre renda per calcular els índexs d'educació i del producte interior brut (PIB) per cada quintil, i les enquestes demogràfiques i de salut s'utilitzen per calcular l'índex d'esperança de vida. Com que els dos conjunts de dades no engloben les mateixes famílies, la informació de les enquestes es relaciona aproximant la renda per a les famílies de les enquestes demogràfiques i de salut mitjançant les variables disponibles en els dos grups d'en-

questes. Es calcula la correlació entre la renda per capita familiar i un conjunt de característiques familiars disponibles en les dues enquestes per generar una dada indirecta per a la renda de les famílies de les enquestes demogràfiques i de salut. Aquestes característiques inclouen l'estructura familiar, l'educació i l'edat del cap de família, l'àrea de residència, les característiques de l'habitatge, etc.

Per als dos països desenvolupats de l'estudi –Finlàndia i els Estats Units d'Amèrica–, les dades del PIB i l'educació són del Luxembourg Income Study, i les dades sobre renda i esperança de vida són de treballs empírics publicats. Les dades per a la construcció de l'índex s'obtenen com s'indica a continuació.

Esperança de vida

Els càlculs es basen en les dades de mortalitat infantil de les enquestes demogràfiques i de salut. La mortalitat infantil ha demostrat ser una dada indirecta fiable dels models de mortalitat generals i, per tant, de l'esperança de vida. Les taxes de mortalitat infantil per cada quintil de renda s'apliquen a les taules de vida models de Ledermann (un instrument per calcular l'esperança de vida a partir de la relació històrica entre l'esperança de vida i la mortalitat infantil).

L'índex d'educació

L'índex d'educació es basa en les dades sobre alfabetització d'adults i matriculació escolar. Les dades sobre l'alfabetització d'adults es poden obtenir directament de les enquestes sobre renda familiar per cada quintil de renda. Per calcular l'índex de matriculació bruta específic de cada quintil, es calcula la ràtio de matriculació bruta combinada de cada quintil. Cada individu de 5-23 anys que va a l'escola o la universitat, ja siguin estudis generals o professionals, es considera matriculat. Aleshores es calcula l'índex de matri-

culació bruta específic de cada quintil utilitzant els mateixos valors mínims i màxims que es fan servir per calcular l'IDH estàndard.

Índex del PIB

L'índex del PIB es calcula fent servir la variable de renda de l'enquesta sobre renda familiar. Per raons conceptuals i a causa dels errors de mesurament, la renda mitjana per capita calculada a partir de les enquestes sobre renda familiar poden ser molt diferents del PIB per capita calculat a partir de les dades dels comptes nacionals, els quals s'utilitzen per calcular l'índex del PIB en l'IDH estàndard. Per eliminar les diferències dels nivells de preus nacionals, la renda familiar per capita calculada a partir de les enquestes sobre renda familiar s'expressa en dòlars EUA segons la paritat del poder adquisitiu (PPA) a partir de factors de conversió basats en dades de preus de les enquestes del Programa de Comparació Internacional proporcionades pel Banc Mundial. Aquesta renda per capita es torna a escalar mitjançant la ràtio entre la variable de la renda familiar i el PIB per capita expressat en PPA (agafat de l'IDH estàndard).

Per acabar, aquestes dades es tornen a escalar en funció de la mateixa mitjana que la de l'IDH estàndard de l'any corresponent. Aleshores es calcula l'IDH per quintils de renda segons la fórmula estàndard (vegeu la *nota tècnica 1*):

$$\frac{\text{Índex d'esperança de vida} + \text{índex d'educació} + \text{índex del PIB}}{3} = \frac{\text{Índex de desenvolupament humà}}{\text{desenvolupament humà}}$$

Aquest càlcul es duu a terme per cada quintil.

Qüestions a debatre

L'exercici de l'IDH per quintils de renda aporta un enfocament senzill, intuïtiu i transparent per mesurar importants disparitats en matèria de desenvolupament humà dins dels països. Ofereix un índex compost útil per trobar les desigualtats de renda i altres desigualtats més generals pel que fa a les oportunitats vinculades a la salut i l'educació. No obstant això, l'ús del model de l'IDH per analitzar les desigualtats

nacionals planteja nombrosos problemes conceptuals i metodològics.

Considerem primer la relació entre la renda i els altres indicadors. L'IDH per quintils de renda mesura rendes anuals, les quals fluctuen considerablement a causa de les sacsejades i les novetats dels cicles vitals. La mitjana anual de la renda d'una família, posem per cas, del quintil més pobre pot amagar grans canvis al llarg de l'any. Això produeix problemes metodològics addicionals, entre altres coses perquè vincular una salut més estable i el rendiment educatiu a rendes que fluctuen pot afectar els resultats.

La qualitat de les dades de les enquestes familiars presenta un altre conjunt de problemes. Aquests problemes es tracten aquí a partir dels supòsits simplificadors exposats anteriorment i explicats amb més detall a Grimm i altres (2006). Però uniformitzar les dades de les enquestes demogràfiques i de salut i les dades de les enquestes sobre renda familiar ja és de per si un exercici problemàtic, i es poden aplicar altres mètodes. Per als països desenvolupats, la qualitat de les dades és un problema menys immediat. Però les comparacions entre països continuen sent difícils. En el cas de Finlàndia i els Estats Units d'Amèrica, l'avaluació de l'esperança de vida per grups de renda es basa en dades de principi de la dècada de 1990 vinculades a les rendes actuals. No obstant això, les limitacions de les dades impliquen que la mesura de la renda difereix de la utilitzada per als altres dos components. A més, les dades del Luxembourg Income Study no contenen dades sobre matriculació, per la qual cosa s'han d'obtenir amb dades indirectes a partir de les dades sobre el nivell d'estudis assolit.

Una preocupació final està relacionada amb l'escala de la desigualtat. En termes proporcionals, les diferències entre els rics i els pobres són molt més grans en la dimensió de renda que en la dimensió de salut i educació. També es pot dir, però, que les diferències més petites en salut i educació podrien ser igualment importants des d'un punt de vista del desenvolupament humà i, per tant, haurien de tenir més pes en l'IDH per quintils de renda del que tenen actualment. Aquestes són qüestions metodològiques més àmplies inherents en aquests índexs compostos que s'analitzaran en futurs informes.

NOTA TÈCNICA 3

La mesura del risc en la manca d'accés a l'aigua i el sanejament

L'accés a l'aigua i el sanejament és una qüestió de vida i mort. Però quins són els paràmetres de risc associats amb la manca d'accés? Donada l'escala de les malalties i les defuncions associades amb el problema, aquesta qüestió ha rebut sorprenentment poca atenció.

El capítol 1 exposa els resultats d'un exercici de recerca a partir de l'anàlisi dels riscos associats amb la privació en l'accés a l'aigua i el sanejament. L'enfocament parteix de les tècniques analítiques utilitzades en la recerca mèdica i econòmica per examinar la relació entre el comportament o el tractament i els resultats sanitaris. Se centra en l'associació entre l'accés a tipus específics de la infraestructura de l'aigua i el sanejament i els canvis en el risc de malalties o defunció prematura. Més específicament, l'exercici reflecteix de quina manera l'accés a l'aigua i el sanejament afecta el risc de mortalitat neonatal (0-1 mesos) i postneonatal (1-12 mesos), així com el risc de diarrea, la principal causa de defunció relacionada amb l'aigua entre els infants.

Dades

Les dades per a la recerca s'obtenen de les enquestes demogràfiques i de salut, que recullen informació sobre un ampli conjunt de variables socioeconòmiques d'àmbit individual, familiar i comunitari, i que normalment es realitzen cada cinc anys, a fi de permetre la comparació entre diferents períodes. Cada mostra d'enquesta engloba entre 5.000 i 30.000 famílies. Les mostres no tenen un disseny longitudinal, però són representatives dels àmbits nacional, urbà i rural. Tot i que les enquestes demogràfiques i de salut es concentren en les dones de 15-49 anys, també recullen informació sobre diversos indicadors demogràfics de tots els membres de la família, inclosos els fills.

Es van fer servir 22 enquestes de 18 països per construir el conjunt de dades (taula 1). Les enquestes realitzades el 2000 o des del 2000 s'han utilitzat en la majoria de casos per incloure la informació més recent disponible. En aquest cas, els infants van ser la unitat principal d'anàlisi.

Metodologia

La metodologia segueix un enfocament doble. En primer lloc, es van identificar els elements que afecten la possibilitat de supervivència en diferents etapes de la vida, destriant-ne els efectes de les característiques individuals, familiars i comunitàries que contribueixen a la mortalitat i les malalties. Pel que fa a la mortalitat neonatal, la variable principal es va definir com un indicador diferenciat amb dos valors: zero si l'infant és viu i un si l'infant va morir durant el primer mes de vida. Pel que fa a la diarrea, es va utilitzar un enfocament de resposta diferenciada, en què una indicava un episodi diarreic en les dues setmanes anteriors a l'entrevista. A continuació es va calcular un model lògic en ambdós casos (requadre 1).

Es va utilitzar un model diferent i una variable de resposta diferent per calcular l'impacte

Taula 1 Cobertura dels països

País	Any	Dimensió de la mostra
Bangla Desh	1999–2000	6.368
Benín	2001	5.349
Camerun	2004	8.125
Egipte	1995 2000	12.135 11.467
Etiòpia	2000	10.873
Gabon	2000	4.405
Ghana	2003	3.844
Guatemala	1998–99	4.943
Haití	2000	6.685
Indonèsia	2002–03	16.206
Mali	2001	13.097
Marroc	2003–04	6.180
Nepal	2001	6.931
Nicaragua	2001	6.986
Perú	1996 2000	17.549 13.697
Uganda	2000–01	7.113
Vietnam	1997 2002	1.775 1.317
Zàmbia	2001–02	6.877
Zimbabue	1999	3.643

d'elements específics sobre la supervivència postneonatal. S'hi van incloure tots els infants més grans d'un mes, en què la variable de resposta indicava la incidència de la defunció entre el segon i l'onzè mes de vida. A continuació es va utilitzar un model de risc proporcional de Cox per calcular les possibilitats de supervivència.

A cada pas, s'utilitzava un conjunt de variables de control per determinar els efectes de les característiques específiques. Les variables de control inclouen les variables individuals (com ara el sexe de l'infant, els intervals de naixement i si a l'infant se li donava el pit), les variables familiars (com ara el tipus d'habitatge, l'educació de la mare i la riquesa de la família segons un índex d'actius) i les variables comunitàries (com ara urbana o rural, regió de residència, etc.). A continuació es va fer una anàlisi de regressió per aïllar els riscos específics associats a cada tipus d'instal·lació de sanejament i aigua, utilitzant com a hipòtesi de referència la manca d'una infraestructura d'aigua i sanejament.

Per regla general, la riquesa de les famílies es mesura per mitjà d'un índex d'actius estàndard, que mesura possessions com ara vehicles i televisors, i també l'accés a l'aigua i el sanejament. Com que l'interès principal de l'estudi és l'efecte de la infraestructura de l'aigua i el sanejament sobre els resultats sanitaris, es va construir un índex d'actius que excloués les variables anteriors. Seguint els procediments estàndards, es van incloure vuit actius familiars per calcular el primer component principal, que a continuació es va utilitzar per construir un índex estandaritzat. Aquest índex es va utilitzar a continuació per dividir les famílies en quintils de riquesa.

Per acabar, es va comprovar la robustesa de la recerca. En particular, l'estudi de mortalitat es va ampliar mitjançant el mètode Propensity Score Matching (anivellament del resultat de propensió) per comprovar l'endogeneïtat de la variable de resposta o les característiques no observades que poden estar correlacionades amb l'accés a l'aigua i el sanejament.

La majoria dels resultats es mostren i es debaten al capítol 1. Per a més detalls, consulteu els documents de treball preparats per a l'*Informe* d'aquest any de Fuentes, Pfützte i Seck.¹

Nota

¹ Fuentes, Pfützte i Seck (2006a, 2006b).

Requadre 1

Model tècnic per mesurar el risc

S'han fet servir dos mètodes estadístics bàsics per reflectir el risc que hi ha rere l'accés a l'aigua i el sanejament.

Per a la mortalitat neonatal i la incidència de la diarrea, s'ha fet servir un model lògic estàndard. Les estimacions lògic s'utilitzen quan la variable de resposta té dos valors possibles (per això, els lògics se solen anomenar models binaris). Els dos resultats possibles s'etiqueten com a fracàs ($Y = 0$) o èxit ($Y = 1$).

Els paràmetres de les estimacions lògic es poden interpretar com el canvi en la probabilitat associada amb un increment d'unitat en les variables independents. Els paràmetres resultants mostren, per tant, el canvi en la probabilitat de l'episodi condicionada a les característiques individuals, familiars i comunitàries.

Formalment, en el model lògic, s'assumeix que la variable dependent Y_i segueix una distribució de Bernoulli condicionada al vector de la variable de predicció X_i . La probabilitat d'èxit s'escriu com a

$$P(Y_i = 1 | X_i) = \Lambda(x_i, \beta) \text{ i } P(Y_i = 0 | X_i) = 1 - \Lambda(x_i, \beta)$$

en què $\Lambda(z) = (1 + \exp^{-z})^{-1}$ és la funció de distribució acumulativa del model logístic.

La densitat condicional es pot escriure com a

$$f(y_i | X_i) = \Lambda(x_i, \beta)^{y_i} [1 - \Lambda(x_i, \beta)]^{1-y_i}.$$

La funció del logaritme de la versemblança és

$$l(\beta) = \sum_{i=1}^n \log f(y_i | X_i) = \sum_{y_i=1} \log \Lambda(x_i, \beta) + \sum_{y_i=0} \log [1 - \Lambda(x_i, \beta)].$$

L'estimació de la probabilitat màxima $\hat{\beta}$ de β és el valor que maximitza la funció del logaritme de la versemblança $l(\beta)$.

Pel que fa als factors determinants de la mortalitat postneonatal, cal un marc d'estimació més elaborat a causa del problema de les observacions censurades. Les dades utilitzades no contenen observacions de tot el període d'anàlisi per a tots els infants. Per exemple, un infant que té quatre mesos en el moment de l'enquesta i mor quan té cinc mesos no queda registrat per l'enquesta com a defunció; aquesta característica crea un biaix que s'ha de corregir. Una manera de corregir aquest problema és restringir la mostra als infants que tenen almenys 12 mesos en el moment de l'enquesta. No obstant això, aquest sistema eliminaria un nombre considerable d'observacions. En lloc d'això, s'ha utilitzat un model de risc per donar compte de les qüestions que se censuren. En funció de l'extensa documentació sobre mortalitat, s'ha aplicat un model de risc proporcional de Cox. El model és una estimació semiparamètrica, ja que la taxa de risc subjacent no està modelada per cap forma funcional. Aquest model només té un supòsit estructural necessari: l'efecte de les covariants sobre la taxa de risc relativa ha de ser constant durant el període que es té en compte.

Formalment, la funció de risc (condicional) del model de Cox donat un vector de dimensió k de les covariants (X) es pot escriure com a

$$\lambda(t | X) = \lambda_0(t) \exp(\beta' X),$$

en què $\beta' = (\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k)'$ és el vector dels paràmetres (canvi proporcional en la funció de risc) i $\lambda_0(t)$ és la funció de risc base.

Els paràmetres β' es poden calcular sense calcular $\lambda_0(t)$ mitjançant la probabilitat màxima. Si i denota l'índex dels temps de fracassos ordenats t_i $i = (1, 2, \dots, N)$, d_i el nombre d'observacions que fallen a t_i , D_i el conjunt d'observacions a t_i i R_i el conjunt de risc, la funció del logaritme de versemblança parcial es pot escriure com a

$$l(\beta) = \sum_{i=1}^N d_i [\beta' X_i - \ln \sum_{j \in R_i} \exp(\beta' X_j)].$$

Definicions de termes estadístics

Abonats de la telefonia mòbil Persones abonades a un servei públic de telefonia mòbil automàtica que dona accés a la xarxa telefònica pública commutada mitjançant tecnologia cel·lular. Els sistemes poden ser analògics o digitals.

Activitats de mercat Segons el sistema revisat de comptes nacionals de l'ONU del 1993, inclouen l'ocupació en establiments, la producció primària fora d'establiments, els serveis per a ingressos i altres produccions de béns fora d'establiments. Vegeu *activitats fora del mercat i jornada laboral total*.

Activitat econòmica femenina, taxa La proporció de la població femenina de més de 15 anys que ofereix, o està en disposició d'oferir, la mà d'obra per a la producció de béns i serveis.

Activitats fora del mercat Segons el sistema revisat de comptes nacionals de l'ONU del 1993, inclouen el manteniment familiar (la neteja, la bugada i la preparació del menjar), l'administració i la compra per a la pròpia família; l'atenció dels infants, els malalts, les persones grans i els discapacitats de la pròpia família; i els serveis comunitaris. Vegeu *activitats de mercat i jornada laboral total*.

Ajuda oficial Subvencions o préstecs que compleixen els mateixos criteris que l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD), tret que els països beneficiaris no compleixen els requisits per ser beneficiaris de l'AOD. Aquests països s'indiquen a la part II de la llista de països receptors del Comitè d'Ajuda al Desenvolupament (CAD), que inclou els països més avançats de l'Europa central i de l'Est, els països de l'antiga Unió Soviètica i determinats països i territoris avançats en via de desenvolupament. Vegeu *ajuda oficial al desenvolupament (AOD) neta*.

Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) als països menys desenvolupats Vegeu *ajuda oficial al desenvolupament (AOD) neta* i les classificacions dels països menys desenvolupats.

Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) bilateral no condicionada AOD per a la qual els béns i serveis associats poden ser gestionats sense condicions a pràcticament tots els països i que concedeix un país a un altre.

Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) neta Desemborsaments de préstecs concedits en condicions molt favorables (nets d'amortitzacions del capital del préstec) i subvencions dels organismes oficials dels membres del

Comitè d'Ajuda al Desenvolupament (CAD), de les institucions multilaterals i de països que no formen part del CAD per promoure el desenvolupament econòmic i el benestar en els països i territoris de la part I de la llista de països receptors del CAD. S'hi inclouen els préstecs amb un element de subvenció d'almenys el 25% (calculat amb un tipus de descompte del 10%).

Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) per als serveis socials bàsics AOD destinada als serveis socials bàsics, que inclouen l'educació bàsica (educació primària, educació preprimària i formació bàsica per a joves i adults), la salut bàsica (atenció sanitària bàsica, infraestructura sanitària bàsica, alimentació bàsica, control de les malalties infeccioses, educació sanitària i formació del personal sanitari) i les mesures i els programes de població i la salut reproductiva (mesures demogràfiques i gestió administrativa, atenció sanitària reproductiva, planificació familiar, control de les malalties de transmissió sexual, com la sida, i formació del personal per a la salut reproductiva i de la població). L'ajuda al subministrament d'aigua i el sanejament només s'hi inclou si se centra en la pobresa.

Ajuda oficial al desenvolupament (AOD), per capita del país donant Ajuda oficial al desenvolupament concedida per un país determinat dividida per la població total del país. Vegeu *ajuda oficial al desenvolupament (AOD) neta*.

Alçada insuficient dels infants menors de cinc anys Inclou l'endarreriment en el creixement moderat i greu, definit com a més de dues desviacions estàndard per sota de la mitjana d'alçada per a l'edat de la població de referència.

Alfabetització d'adults, taxa El percentatge de persones de 15 anys i més que són capaces de llegir i escriure una frase curta i simple relacionada amb la seva vida quotidiana i comprendre-la.

Alfabetització de joves, taxa El percentatge de persones entre 15 i 24 anys que són capaces de llegir i escriure una frase curta i simple en relació amb la seva vida quotidiana i comprendre-la.

Alfabetització funcional, persones mancades La proporció de població entre 16 i 65 anys classificada en el nivell 1 en l'escala d'alfabetització en prosa de l'*Enquesta internacional d'alfabetització d'adults*. La majoria de les tasques d'aquest nivell requereixen que el lector localitzi una part d'informació del text que és idèntica o sinònim de la informació donada en la directiva.

Analfabetisme d'adults, taxa Calculat com a 100 menys l'índex d'alfabetització d'adults, vegeu *alfabetització d'adults, taxa*.

Armes convencionals, transferències Correspon a la transferència voluntària per part del proveïdor (s'exclouen, per tant, les armes requisades i les obtingudes de desertors) d'armes amb un objectiu militar destinat a forces armades, forces paramilitars o organismes secrets d'un altre país. S'hi inclouen armes convencionals superiors o sistemes de sis categories: vaixells, avions, míssils, artilleria, vehicles blindats i sistemes d'orientació i radar (excepte camions, serveis, munició, armes petites, elements de suport, components i tecnologia de components i artilleria remolcada o naval de calibre inferior a 100 mil·límetres).

Atur Totes les persones per sobre d'una edat determinada que no tenen una feina remunerada ni treballen pel seu compte, però que estan en disposició de ser contractades i han seguit els passos corresponents per buscar una feina remunerada o treballar pel seu compte.

Atur de llarga durada Atur que dura 12 mesos o més. Vegeu *atur*.

Atur jove, taxa Atur de la població entre 15 o 16 i 24 anys, en funció de les definicions nacionals. Vegeu *atur*.

Atur, taxa La població desocupada dividida per la població activa (les persones que treballen més els desocupats). Vegeu *atur i població activa*.

Ciències, matemàtiques i enginyeria, estudiants superiors en La proporció d'estudiants superiors matriculats en ciències naturals; enginyeria; matemàtiques i informàtica; arquitectura i urbanisme, transport i comunicacions; programes comercials, d'oficis i industrials, i agricultura, silvicultura i pesca. Vegeu *educació, nivells*.

Combustibles tradicionals, consum Consum estimat de llenya, carbó vegetal, pasta de canya de sucre i residus animals i vegetals, entre altres. Vegeu *necessitat energètica*.

Contraceptiva, taxa de prevalença El percentatge de dones casades (o en parella) entre 15-49 anys que utilitzen, elles o els seus marits, qualsevol tipus d'anticonceptiu, ja sigui modern o tradicional.

Desnodrida, població Persones el consum d'aliments de les quals presenta una insuficiència crònica i no compleix els requisits mínims d'energia.

Despesa en recerca i desenvolupament Despeses corrents i de capital (incloses les fixes) en activitats sistemàtiques de creació pensades per augmentar l'estoc de coneixements. S'hi inclou el treball de recerca fonamental i aplicada i de desenvolupament experimental que dona lloc a nous dispositius, productes o processos.

Despesa militar Tota la despesa del ministeri de defensa i altres ministeris en el reclutament i la formació de personal militar, així com en la construcció i l'adquisició

d'equipament i subministraments militars. L'assistència militar s'inclou en les despeses del país donant.

Despesa pública en educació Inclou les inversions en capital fix (despesa en construcció, renovació, grans reparacions i adquisició d'equipament pesat o vehicles) i les despeses corrents (despesa en béns i serveis que es consumeixen dins de l'any en curs i que s'han de renovar l'any següent). Comprèn despeses com ara els salaris i els subsidis del personal, els serveis contractats o comprats, els llibres i els materials docents, els serveis d'assistència, el mobiliari i l'equipament, les reparacions menors, el combustible, l'assegurança, els lloguers, les telecomunicacions i el transport. Vegeu *nivells d'educació*.

Despesa sanitària per capita (dòlars EUA, PPA) La suma de la despesa pública i privada (en dòlars EUA, paritat de poder adquisitiu), dividida per la població. La despesa sanitària inclou la prestació de serveis sanitaris (preventius i curatius), activitats de planificació familiar, activitats de nutrició i serveis d'urgències sanitàries, però exclou el subministrament d'aigua i sanejament. Vegeu *despesa sanitària privada, despesa sanitària pública i PPA (paritat de poder adquisitiu)*.

Despesa sanitària privada Despesa familiar directa (menor), assegurança privada, despesa de les institucions sense ànim de lucre que donen servei a les famílies i pagaments directes de serveis per part d'empreses privades. Juntament amb la despesa sanitària pública, constitueix la despesa sanitària total. Vegeu *despesa sanitària per capita (dòlars EUA, PPA) i despesa sanitària pública*.

Despesa sanitària pública Despesa corrent i de capital a partir dels pressupostos del govern (central i local), els endeutaments i les subvencions exteriors (com ara les donacions d'organismes internacionals i organitzacions no governamentals) i els fons socials (o obligatoris) d'assegurances de malaltia. Juntament amb la despesa sanitària privada, constitueix la despesa sanitària total. Vegeu *despesa sanitària per capita (dòlars EUA, PPA) i despesa sanitària privada*.

Desplaçats interns Persones o grups de persones que han estat forçades o obligades a deixar les seves cases o llocs de residència habitual, en concret com a conseqüència d'un conflicte armat, situacions de violència generalitzada, violacions dels drets humans o desastres naturals o provocats per l'home, o per evitar-ne els efectes, i que no han creuat cap frontera estatal reconeguda internacionalment.

Dones amb càrrecs legislatius, administratius i directius La proporció de càrrecs ocupats per dones definits segons la classificació internacional uniforme d'ocupacions (CIUO-88), que inclou legisladores, representants de govern, líders tradicionals i autoritats de pobles, alts càrrecs d'organitzacions d'interessos especials, directives d'empreses, directores i caps d'executius, directores de departaments de producció i operacions i altres departaments, i directores generals.

Dones amb càrrecs ministerials Inclou les viceprimeires ministres i les ministres. També es van incloure les

primeres ministres quan ocupaven carteres ministerials. També es van incloure les vicepresidentes i les caps de les agències i els departaments ministerials quan exercien una funció ministerial dins l'estructura del govern.

Dones que ocupen professions titulades i tècniques

La proporció de càrrecs ocupats per dones definits segons la classificació internacional uniforme d'ocupacions (CIUO-88), que inclou titulades en ciències físiques i matemàtiques i en enginyeria (i titulades de nivell mitjà), titulades en ciències biològiques, medicina i salut (i titulades de nivell mitjà), titulades en ensenyament (i titulades de nivell mitjà) i altres titulades científiques i tècniques.

Educació, índex Un dels tres índexs en què es basa l'índex de desenvolupament humà. Es basa en l'índex d'alfabetització d'adults i la ràtio de matriculació bruta combinada dels centres d'educació primària, secundària i superior. Vegeu *alfabetització d'adults, taxa i matriculació en centres de primària, secundària i superior, ràtio bruta combinada*. Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

Educació, nivells L'educació s'ha dividit en les categories preprimària, primària, secundària i superior segons la classificació internacional normalitzada de l'educació (CINE). *L'educació preprimària* (nivell 0 de la CINE) s'ofereix en escoles com les llars d'infants, els parvularis i les guarderies, i està pensada per als infants que no són prou grans per anar a l'escola de nivell primari. *L'educació primària* (nivell 1 de la CINE) proporciona els elements bàsics de l'educació en instal·lacions com les escoles primàries i elementals. *L'educació secundària* (nivells 2 i 3 de la CINE) es basa en una formació prèvia de com a mínim quatre anys en el primer nivell i proporciona una formació general o especialitzada, o totes dues, en institucions com les escoles de cicle mitjà, les escoles de secundària, els instituts, les escoles de formació docent en aquest nivell i les escoles professionals o tècniques. *L'educació superior* (nivells 5-7 de la CINE) correspon a l'educació impartida en institucions com la universitat, les facultats de pedagogia i les escoles de titulacions superiors, que exigeixen com a condició mínima per a l'admissió haver superat el segon nivell educatiu o haver assolit un nivell de coneixement equivalent.

Electricitat, consum per capita Producció bruta, en termes per capita, que inclou el consum per part de centrals auxiliars i totes les pèrdues en els transformadors que es consideren una part integral de la central. També inclou l'energia elèctrica total produïda per les instal·lacions de bombament sense deduir l'energia elèctrica absorbida per bombeig.

Emissions de diòxid de carboni Emissions de diòxid de carboni antropogènica (originat per l'ésser humà) derivades de la crema de combustibles fòssils, flama de gas i la producció de ciment. Les emissions es calculen a partir de les dades sobre el consum de combustibles sòlids, líquids i gasosos, flama de gas i la producció de ciment.

Necessitat energètica Consum d'energia més els combustibles tradicionals, que inclouen la llenya, el carbó

vegetal, pasta de canya de sucre i residus animals i vegetals, entre altres.

Energia, PIB per unitat de consum La ràtio del PIB (en dòlars EUA 2000, PPA) i el consum d'energia comercial, mesurat en quilograms equivalents de petroli. Aquesta ràtio proporciona una mesura del rendiment energètic a partir de càlculs comparables i coherents del PIB real entre països en relació amb les entrades físiques (unitats de consum d'energia). Vegeu *PIB (producte nacional brut)* i *PPA (paritat de poder adquisitiu)*.

Escons parlamentaris ocupats per dones Escons ocupats per dones en una cambra baixa o única i una cambra alta o senat, segons correspongui.

Esperança de vida en néixer El nombre d'anys que viuria un noutat si durant tota la seva vida no canviessin els models imperants de mortalitat específics de cada edat en el moment del seu naixement.

Esperança de vida, índex Un dels tres índexs en què es basa l'índex de desenvolupament humà. Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

Exportacions de béns i serveis El valor de tots els béns i altres serveis de mercat proporcionats a la resta del món. S'hi inclou el valor de les mercaderies, el noli, l'assegurança, el transport, les regalies, les quotes de llicències i altres serveis, com ara els serveis de comunicació, de construcció, econòmics, d'informació, empresarials, personals i governamentals. Se n'exclouen la renda del treball i de la propietat i els pagaments de transferències.

Exportacions de productes manufacturats Segons la Classificació Normalitzada de Comerç Internacional, inclou exportacions de productes químics, articles manufacturats, maquinària i equip de transport i altres articles manufacturats diversos.

Exportacions de tecnologia avançada Exportacions de productes que requereixen una alta intensitat de recerca i desenvolupament. Inclouen productes de tecnologia avançada com ara components de la indústria aeroespacial, ordinadors, productes farmacèutics, instruments científics i maquinària elèctrica.

Exportacions primàries Segons la Classificació Normalitzada de Comerç Internacional, són les exportacions d'aliments, matèries primeres agrícoles, combustibles i minerals i metalls.

Fecunditat total, taxa El nombre d'infants que podria tenir cada dona si visqués durant tota la seva vida fèrtil i tingués fills cada any d'acord amb les taxes de fecunditat específiques per a cada tram d'edat.

Fluxos privats, altres Categoria que combina els fluxos d'inversió de cartera que no creen deute (la suma dels fons del país, els ingressos dipositaris i les adquisicions directes d'accions per part dels inversors estrangers), els fluxos de deute de cartera (emissions de bons adquirits per part dels inversors estrangers) i préstecs bancaris i comercials (préstecs de bancs comercials i altres crèdits comercials).

Font d'aigua millorada, població amb accés sostenible a una La proporció de la població amb un accés raonable a qualsevol dels següents tipus de subministrament d'aigua per beure: connexions del domicili a la xarxa d'aigua, fonts públiques, pous perforats, pous excavats protegits, deus protegides i aigua de pluja recollida en dipòsits. Es defineix com a *accés raonable* la disponibilitat d'almenys 20 litres per persona i dia d'una font en un radi d'un quilòmetre des de l'habitatge de l'usuari.

Font d'aigua millorada, població sense accés sostenible a una Calculat com a 100 menys el percentatge de la població amb accés sostenible a una font d'aigua millorada. Entre les fonts no millorades figuren els distribuïdors, l'aigua embotellada, els camions cisterna i els pous i deus no protegits. Vegeu *font d'aigua millorada, població amb accés sostenible a una*.

Forces armades totals Forces estratègiques, terrestres, navals, aèries, de comandament, administratives i de suport. També inclouen forces paramilitars, com ara la gendarmeria, el servei de duanes i els guardes de fronteres si reben una formació en tàctiques militars.

Punt de compliment dels PPAE La data en què un país que participa en la Iniciativa del deute per als països pobres altament endeutats (PPAE) compleix satisfactòriament les reformes estructurals acordades en el punt de decisió dels PPAE, com ara desenvolupar i implantar una estratègia de reducció de la pobresa. A continuació, el país rep el gruix de la seva reducció del deute en virtut de la Iniciativa del deute per als PPAE sense més condicions.

Punt de decisió dels PPAE La data en què un país pobre altament endeutat que ha consolidat una trajectòria de bon rendiment en programes d'ajustament promoguts pel Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial, en virtut de la Iniciativa del deute per als països pobres altament endeutats (PPAE), es compromet a iniciar noves reformes i a desenvolupar i implantar una estratègia de reducció de la pobresa.

Importacions de béns i serveis El valor de tots els béns i altres serveis de mercat comprats a la resta del món. S'hi inclou el valor de la mercaderia, el noli, l'assegurança, el transport, el viatge, les regalies, les quotes de llicències i altres serveis, com ara els serveis de comunicació, de construcció, econòmics, d'informació, empresarials, personals i governamentals. Se n'exclouen la renda del treball i de la propietat i els pagaments de transferències.

Índex de desenvolupament humà (IDH) Índex compost que mesura la consecució mitjana en tres dimensions bàsiques del desenvolupament humà: longevitat, coneixement i nivell de vida. Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

Índex de desenvolupament de gènere (IDG) Índex compost que mesura la consecució mitjana en les tres dimensions bàsiques reflectides per l'índex de desenvolupament humà –longevitat, coneixements i nivell de vida– ajustades per donar compte de les desigualtats entre els homes i les dones. Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

Índex de pobresa humana (IPH-1) per als països en via de desenvolupament Índex compost que mesura les privacions en les tres dimensions bàsiques reflectides en l'índex de desenvolupament humà: longevitat, coneixements i nivell de vida. Per a més detalls sobre el càlcul d'aquest índex, vegeu la nota tècnica 1.

Índex de pobresa humana (IPH-2) per a una sèrie de països de l'OCDE de renda alta Índex compost que mesura les privacions en les tres dimensions bàsiques reflectides en l'índex de desenvolupament humà –longevitat, coneixements i nivell de vida– i també reflecteix la marginació social. Per a més detalls sobre el càlcul d'aquest índex, vegeu la nota tècnica 1.

Índex de preus al consum, canvi anual mitjà Reflecteix els canvis en el que costa adquirir una cistella de béns i serveis per part d'un consumidor mitjà, i pot ser fix o variar a intervals determinats.

Índex Gini Mesura la desviació de la distribució de la renda (o el consum) entre els individus o les famílies d'un país a partir d'una distribució perfectament igual. La corba de Lorenz traça els percentatges acumulats de la renda total percebuda en funció del nombre acumulat de receptors, començant pels individus o famílies més pobres. L'índex Gini mesura l'àrea que queda entre la corba de Lorenz i una línia hipotètica d'igualtat absoluta, expressada com a percentatge de l'àrea màxima sota la línia. Un valor de 0 representa la igualtat perfecta i un valor de 100, la desigualtat perfecta.

Infants amb baix pes en néixer El percentatge d'infants nascuts amb un pes inferior a 2.500 grams.

Infants amb diarrea als quals s'administra la teràpia de rehidratació oral i alimentació continuada Percentatge dels infants (0-4 anys) amb diarrea en les dues últimes setmanes abans de l'enquesta als quals se'ls va administrar la teràpia de rehidratació oral (solucions de rehidratació oral o líquids recomanats fets a casa) o més líquids i alimentació continuada.

Infants que arriben al 5è grau Percentatge d'infants de l'escola primària que arriben al 5è grau (o al 4t si l'escola primària té una durada de quatre anys). Les estimacions es basen en el mètode de cohort reconstituïda, que utilitza dades sobre matriculació i repetidors de dos anys consecutius.

Ingressos salarials (dòlars EUA, PPA), estimats Càlcul aproximat a partir de la ràtio del salari no agrícola de les dones amb el salari no agrícola dels homes, les proporcions de dones i homes de la població econòmicament activa, la població total de dones i homes i el PIB per capita (dòlars EUA, paritat del poder adquisitiu, vegeu PPA). Per a més detalls sobre aquesta estimació, vegeu la nota tècnica 1.

Ingressos salarials, ràtio estimada dones/homes La ràtio d'ingressos salarials estimats de les dones i els ingressos salarials dels homes. Vegeu *ingressos salarials (dòlars EUA, PPA) estimats*.

Inversió directa estrangera, entrades netes Entrades netes d'inversió per adquirir un interès administratiu perdurable (10% o més de les accions amb dret a vot) en una empresa que desenvolupa les seves activitats en una economia diferent de la de l'inversor. És la suma del capital propi, la reinversió de beneficis, altres capitals a llarg termini i capitals a curt termini.

Investigadors en R+D Persones formades per treballar en qualsevol camp de la ciència que participen en programes de recerca i desenvolupament (R+D). La majoria d'aquests llocs de treball requereixen haver completat l'educació superior.

Jornada laboral total Temps dedicat a les activitats de mercat i fora de mercat, segons la definició del sistema revisat de comptes nacionals de l'ONU del 1993. Vegeu *activitats de mercat i activitats fora del mercat*.

Línies telefòniques principals Línies telefòniques que connecten l'equipament d'un abonat a la xarxa telefònica commutada pública.

Llindar de pobresa de renda, població per sota del Percentatge de la població que viu per sota del llindar de pobresa determinat:

- 1 dòlar al dia, en preus internacionals del 1985 (equivalent a 1,08 dòlars en preus internacionals del 1993), ajustats per la paritat de poder adquisitiu.
- 2 dòlars al dia, en preus internacionals del 1985 (equivalent a 2,15 dòlars en preus internacionals del 1993), ajustats per la paritat de poder adquisitiu.
- 4 dòlars al dia, en preus internacionals del 1990, ajustats per la paritat de poder adquisitiu.
- 11 dòlars al dia (per persona per a una família de tres membres) en preus internacionals del 1994, ajustats per la paritat de poder adquisitiu.
- Llindar de pobresa nacional, el llindar de pobresa considerat adequat per a un país per part de les seves autoritats. Les estimacions nacionals es basen en estimacions de subgrups amb ponderació de la població a partir de les enquestes familiars.
- 50% de la renda mitjana, el 50% de la mitjana de la renda familiar disponible. Vegeu *PPA (paritat de poder adquisitiu)*.

Malària, casos de El nombre total de casos de malària notificats a l'Organització Mundial de la Salut per part dels països on la malària és endèmica. Molts països tan sols notifiquen els casos confirmats per laboratori, però bona part de l'Àfrica subsahariana també notifica els casos diagnosticats clínicament.

Malària, prevenció en els menors de cinc anys El percentatge dels infants menors de cinc anys que dormen protegits amb mosquiteres tractades amb insecticida.

Malària, tractament, en els menors de cinc anys amb febre El percentatge d'infants menors de cinc anys que estaven malalts i tenien febre en les dues setmanes anteriors a l'enquesta i els van administrar medicaments contra la malària.

Matriculació en centres de primària, secundària i superior, ràtio bruta combinada El nombre d'estudiants matriculats en nivells d'educació primària, secundària o superior, independentment de l'edat, com a percentatge de la població en edat escolar oficial per als tres nivells. Vegeu *educació, nivells i matriculació, ràtio bruta*.

Matriculació, ràtio bruta El nombre d'estudiants matriculats en un nivell d'educació, independentment de l'edat, com a percentatge de la població en edat escolar oficial per a aquest nivell. La ràtio bruta de matriculació pot ser superior al 100% com a conseqüència de la repetició de cursos i la incorporació a l'escola en edats més joves o més grans que l'edat corresponent al nivell educatiu. Vegeu *educació, nivells*.

Matriculació, ràtio neta El nombre d'estudiants matriculats en un nivell d'educació que estan en l'edat escolar oficial d'aquest nivell, com a percentatge de la població d'edat escolar oficial d'aquest nivell. Vegeu *educació, nivells*.

Menors de cinc anys, mortalitat Vegeu *mortalitat dels menors de cinc anys*.

Mesura d'apoderament de gènere (MAG) Índex compost que mesura la desigualtat de gènere en tres dimensions bàsiques d'apoderament: procés decisor i participació econòmics, procés decisor i participació política i poder sobre els recursos econòmics. Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

Metges Inclou els llicenciats d'una facultat o col·legi de medicina que treballen en qualsevol camp mèdic (educació, recerca i exercici de la professió).

Mortalitat dels menors de cinc anys La probabilitat de morir entre el naixement i l'edat exacta de cinc anys per cada 1.000 nascuts vius.

Mortalitat infantil La probabilitat de morir entre el naixement i un any exacte d'edat per cada 1.000 nascuts vius.

Mortalitat materna, ràtio El nombre anual de defuncions de dones per causes relacionades amb l'embaràs per cada 100.000 nascuts vius.

Mortalitat materna, ràtio ajustada La ràtio de mortalitat materna ajustada per donar compte dels problemes documentats de manca de notificació i classificació defectuosa de les defuncions maternes, així com estimacions per als països sense dades. Vegeu *mortalitat materna, ràtio*.

Mortalitat materna, ràtio reportada La ràtio de mortalitat materna reportada per les autoritats nacionals. Vegeu *mortalitat materna, ràtio*.

Naixements assistits per personal sanitari especialitzat El percentatge de parts assistits per personal (per exemple, metges, infermeres i llevadores) que ha rebut formació per prestar l'atenció, la supervisió i l'assessorament necessaris a les dones durant l'embaràs, el part

i el postpart, per ocupar-se dels parts i per tenir cura dels nounats.

Ocupació femenina per activitat econòmica L'ocupació femenina en la indústria, l'agricultura o els serveis segons el sistema de la classificació industrial internacional normalitzada (ISIC) (revisions 2 i 3). La *indústria* correspon a la mineria i l'extracció de pedra, la manufactura, la construcció i les empreses de serveis públics (aigua, gas i electricitat). L'*agricultura* correspon a les activitats de l'agricultura, la caça, la silvicultura i la pesca. Els *serveis* corresponen al comerç a l'engròs i al detall; els restaurants i els hotels; el transport, l'emmagatzematge i les comunicacions; les finances, les assegurances, la propietat immobiliària i els serveis empresarials; i els serveis comunitaris, socials i personals.

Patents concedides a residents Les patents són documents emesos per una oficina governamental que descriuen una invenció i creen una situació legal en què la invenció patentada es pot explotar (fabricar, aplicar, vendre, importar) únicament per part del titular de la patent, o amb la seva autorització. La protecció de les invencions se sol limitar a 20 anys a partir de la data d'arxiu de la sol·licitud per a la concessió d'una patent.

Pes insuficient dels infants menors de cinc anys Inclou un pes insuficient moderat, definit com a més de dues desviacions estàndard per sota de la mitjana del pes per a l'edat de la població de referència, i pes insuficient greu, definit com a més de tres desviacions estàndard per sota de la mitjana del pes.

PIB, índex Un dels tres índexs en què es basa l'índex de desenvolupament humà. Es basa en el producte interior brut per capita (dòlars EUA, paritat del poder adquisitiu, vegeu *PPA*). Per a més detalls sobre el càlcul de l'índex, vegeu la nota tècnica 1.

PIB (dòlars EUA) Producte interior brut convertit a dòlars EUA mitjançant la mitjana del tipus de canvi oficial indicada pel Fons Monetari Internacional. Si es considera que el tipus de canvi oficial divergeix en un marge massa gran del tipus aplicat a les transaccions en divises i productes comercialitzats, s'aplica un factor de conversió alternatiu. Vegeu *PIB (producte interior brut)*.

PIB per capita (dòlars EUA, PPA) El producte interior brut (dòlars EUA, paritat de poder adquisitiu) dividit per la població semestral. Vegeu *PIB (producte interior brut)*, *PPA (paritat de poder adquisitiu)* i *població, total*.

PIB per capita (dòlars EUA) Producte interior brut en dòlars EUA dividit per la població semestral. Vegeu *PIB (dòlars EUA)* i *població, total*.

PIB per capita, índex de creixement anual Índex de creixement anual dels mínims quadrats, calculat a partir del PIB per capita a preu constant en les unitats monetàries locals.

PIB (producte interior brut) La suma del valor afegit per tots els productors residents en l'economia més

els impostos dels productes (menys les subvencions) no inclosos en la valoració de la producció. Es calcula sense aplicar deduccions per la depreciació dels actius de capital fabricats o per l'esgotament i la degradació dels recursos naturals. El valor afegit és la producció neta d'un sector després de sumar totes les produccions i de restar les entrades intermèdies.

Població activa Totes les persones ocupades (persones per sobre d'una edat específica que, durant el període de referència, tenien una ocupació remunerada, tenien una feina, en tenien una però no treballaven o treballaven per compte propi) i les aturades (persones per sobre d'una edat específica que, durant el període de referència, no tenien feina, estaven en disposició de treballar i buscaven feina).

Població, taxa de creixement anual Mitjana de l'índex de creixement exponencial anual del període indicat. Vegeu *població total*.

Població total És la població *de facto*, que inclou totes les persones que hi ha en una àrea determinada en un interval de temps determinat.

Població urbana La població semestral de les àrees definides com a urbanes segons els criteris aplicats per cada país, com es notifica a les Nacions Unides. Vegeu *població total*.

PPA (paritat de poder adquisitiu) Tipus de canvi que dona compte de les diferències de preus entre països, la qual cosa permet fer comparacions internacionals de renda i producció real. En el tipus de dòlars EUA, PPA (tal com s'utilitzen en aquest informe), 1 dòlar EUA, PPA, té el mateix poder adquisitiu en l'economia interior que 1 dòlar als Estats Units d'Amèrica.

Preservatius, ús en l'última relació sexual d'alt risc Percentatge d'homes i dones que han tingut relacions sexuals extramatrimonials o amb una parella amb la qual no cohabiten en els últims dotze mesos i que diuen haver fet servir un preservatiu l'última vegada.

Probabilitat en néixer de no viure més enllà d'una edat determinada Calculat com a 1 menys la probabilitat de viure fins a una edat determinada per a una cohort determinada. Vegeu *probabilitat en néixer de viure més enllà d'una edat determinada*.

Probabilitat en néixer de viure més enllà d'una edat determinada La probabilitat d'un nounat de viure més enllà d'una edat determinada si prevalen els models de mortalitat de la seva edat.

Projecció de la variant mitjana Projeccions de població a càrrec de la Divisió de Població de les Nacions Unides, suposant una trajectòria de fecunditat mitjana, una mortalitat normal i una migració internacional normal. Cada supòsit implica tendències projectades de fecunditat, mortalitat i nivells de migració nets, en funció de les característiques demogràfiques específiques i les polítiques corresponents de cada país o grup de països. A més, per als països que estan molt afectats per l'epidèmia de la sida, l'impacte d'aquesta malaltia s'inclou en

la projecció. La Divisió de Població de l'ONU també publica projeccions baixes i altes de la variant. Per a més informació, vegeu <http://esa.un.org/unpp/assumptions.html>.

Refugiats Persones que han fugit dels seus països a causa d'un temor justificat de persecució per raó de la seva raça, religió, nacionalitat, opinió política o pertinença a un grup social concret i que no poden o no volen tornar-hi. El *país d'asil* és el país en el qual el refugiat ha presentat la sol·licitud d'asil però encara no se li ha notificat cap decisió o bé hi està registrat com a sol·licitant d'asil. El *país d'origen* correspon a la nacionalitat del sol·licitant o el país de ciutadania.

Regalies i quotes de llicències, ingressos Ingressos rebuts pels residents de part de no-residents per l'ús autoritzat de béns intangibles, no produïts i no finançats i drets de la propietat (com ara patents, marques comercials, drets d'autor, franquícies i processos industrials) i per l'ús, a través d'acords de llicència, d'originals de prototips produïts (com ara pel·lícules i manuscrits). Les dades es basen en la balança de pagaments.

Relació d'intercanvi La ràtio de l'índex de preus d'exportació i l'índex de preus d'importació mesurats en funció d'un any base. Un valor de més de 100 comporta que el preu de les exportacions ha augmentat en relació amb el preu de les importacions.

Renda o consum, proporció Els percentatges de renda o consum que corresponen als subgrups de població indicats per decils o quintils, basats en les enquestes familiars nacionals que engloben diversos anys. Les enquestes sobre el consum produeixen resultats que mostren nivells de desigualtat inferiors entre els pobres i els rics que les enquestes sobre la renda, donat que les persones pobres solen consumir una part més gran de la seva renda. Com que les dades de les enquestes engloben anys diferents i apliquen metodologies diferents, s'ha d'anar amb compte a l'hora de fer comparacions entre països.

RNB (renda nacional bruta) La suma del valor afegit per tots els productors residents en l'economia més els impostos dels productes (menys les subvencions) no inclosos en la valoració de la producció més els ingressos nets de la renda primària (compensació de la renda dels treballadors i la renda de la propietat) de l'exterior. El valor afegit és la producció neta d'un sector després de sumar totes les produccions i de restar les entrades intermèdies. Les dades s'indiquen en dòlars corrents EUA convertits mitjançant el mètode del *World Bank Atlas*.

Sanejament, població amb accés sostenible a instal·lacions millorades Percentatge de la població amb accés a serveis acceptables d'eliminació de deposicions, com ara una connexió a una xarxa de clavegueram o un sistema de fosses sèptiques, una latrina amb dipòsit d'aigua, una latrina amb forat o una latrina amb forat ventilada. Es considera que el sistema d'eliminació de deposicions és acceptable si és privat o compartit (però

no públic) i si evita el contacte de persones, animals i insectes amb les deposicions.

Servei del deute total La suma de les devolucions i els interessos principals pagats en divises, béns o serveis sobre el deute a llarg termini (amb un venciment a més d'un any), els interessos pagats sobre el deute a curt termini i les devolucions al Fons Monetari Internacional.

Tabaquisme, prevalença entre els adults El percentatge d'homes i dones que fumen cigarretes.

Tinença segura, famílies amb accés a una Famílies que són propietàries o compren els seus domicilis, els lloguen amb un contracte privat o ocupen un habitatge social o subarrendat.

Tractats ambientals, ratificació Després de signar un tractat, cada país l'ha de ratificar, sovint amb l'aprovació de la seva assemblea legislativa. Aquest procés no tan sols comporta una expressió de l'interès ja indicat amb la signatura, sinó també la transformació dels principis i les obligacions del tractat en llei nacional.

Treballador familiar auxiliar Definit segons la Classificació Internacional de la Situació en l'Ocupació (CISO) del 1993 com la persona que treballa sense remuneració en una empresa econòmica explotada per un familiar que viu al mateix domicili.

Tuberculosi, casos El nombre total de casos de tuberculosi notificats a l'Organització Mundial de la Salut. Un cas de tuberculosi es defineix com un pacient a qui un metge li ha diagnosticat o ha confirmat bacteriològicament que té tuberculosi.

Tuberculosi, casos curats amb el TDO Percentatge de l'estimació dels nous casos d'infecció tuberculosa curats amb el sistema de detecció de casos i l'estratègia del tractament directament observat (TDO).

Tuberculosi, casos detectats amb el TDO Percentatge de l'estimació dels nous casos d'infecció tuberculosa detectats (diagnosticats en un període determinat) amb el sistema de detecció de casos i l'estratègia del tractament directament observat (TDO).

Usuaris d'Internet Persones amb accés a la xarxa mundial.

Vacunació, infants d'un any vacunats contra el xarampió o la tuberculosi Infants d'un any vacunats amb un antigen o un sèrum que conté anticossos específics contra el xarampió o la tuberculosi.

Víctimes de la delinqüència Percentatge de la població que considera que ha estat víctima de certs tipus de delictes en l'any anterior, en funció de les respostes a l'*Enquesta internacional de víctimes de delictes*.

VIH, prevalença El percentatge de la població de 15-49 anys que està infectada pel VIH.

Referències estadístiques

- CHARMES, Jacques (2006).** Correspondència sobre ús del temps. Juny. París.
- FUENTES, Ricardo; PFÜTZE, Tobias; SECK, Papa (2006a).** «Does Access to Water and Sanitation Affect Child Survival? A Five Country Analysis.» Document de treball per a l'*Informe sobre el desenvolupament humà 2006*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- . **(2006b).** «A Logistic Analysis of Diarrhea Incidence and Access to Water and Sanitation.» Document de treball per a l'*Informe sobre el desenvolupament humà 2006*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- GOLDSMIDT-CLERMONT, Luisella; PAGNOSSIN ALIGISAKIS, Elisabetta (1995).** «Measures of Unrecorded Economic Activities in Fourteen Countries.» Document de treball per a l'*Human Development Report 1995*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- GRIMM, M., HARTTGEN, K.; KLASSEN, S. MISSELHORN, M. (2006).** «A Human Development Index by Income Groups.» Document de treball per a l'*Human Development Report 1995*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- GWATKIN, Davidson; RUTSTEIN, Shea; JOHNSON, Kiersten; ABDALLA SULIMAN, Eldaw; WAGSTAFF, Adam; AMOUZOU, Agbessi (2005).** *Socioeconomic Differences in Health, Nutrition, and Population*. Segona edició. Washington, DC: Banc Mundial.
- HARVEY, Andrew S. (1995).** «Market and Non-Market Productive Activity in Less Developed and Developing Countries: Lessons from Time Use.» Document de treball per a l'*Human Development Report 1995*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- . **(2001).** «National Time Use Data on Market and Non-Market Work by Both Women and Men.» Document de treball per a l'*Informe sobre el desenvolupament humà 2001*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- HESTON, Alan; SUMMERS, Robert; ATEN, Bettina (2001).** Correspondència sobre les dades de la Penn World Table 6.0. Març. Filadèlfia: Penn.
- . **(2002).** «Penn World Tables Version 6.1.» Filadèlfia: Universitat de Pensilvània, Centre de Comparació Internacional. <http://pwt.econ.upenn.edu/>. Accedit el març del 2005.
- IBGE (BRAZILIAN INSTITUTE FOR GEOGRAPHY AND STATISTICS) (2005).** *Pesquisa Nacional por Amostra de Domicílios 2004*. Brasília. <http://www.ibge.gov.br/home/estatistica/populacao/trabalhoerendimento/pnad2004/sintese/pnad2004.pdf>. Accedida l'agost del 2006.
- IISS (INTERNATIONAL INSTITUTE FOR STRATEGIC STUDIES) (2006).** *The Military Balance 2005–2006*. Londres: Routledge, Taylor and Francis Group.
- ILO (INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION) (2005a).** *Estimates and Projections of the Economically Active Population, 1980–2020*. Cinquena edició, rev. 2. Base de dades. Ginebra.
- . **(2005b).** *Key Indicators of the Labour Market*. Quarta edició. CD-ROM. Ginebra. <http://www.ilo.org/kilm/>. Accedit l'abril del 2006.
- . **(2006a).** *Database on International Labour Standards (ILOLEX)*. Ginebra. <http://www.ilo.org/ilolex/english/docs/declworld.htm>. Accedida l'agost del 2006.
- . **(2006b).** *LABORSTA Database*. Ginebra. <http://laborsta.ilo.org>. Accedit l'abril del 2006.
- INTERNAL DISPLACEMENT MONITORING CENTRE (2006).** «Global Statistics». Ginebra. <http://www.internal-displacement.org>. Accedit el maig del 2006.
- IPU (INTER-PARLIAMENTARY UNION) (2005).** Correspondència sobre les dones que ocupen càrrecs ministerials. Març. Ginebra.
- . **(2006a).** Correspondència sobre les dones als parlaments nacionals. Maig. Ginebra.
- . **(2006b).** Correspondència sobre l'any que les dones van aconseguir el dret de vot i de presentar-se a les eleccions i l'any que es va elegir o nominar la primera dona al parlament. Juliol. Ginebra.
- . **(2006c).** *Parline Database*. Ginebra. <http://www.ipu.org>. Accedit el juliol del 2006.
- KENNEDY, John F. (1962).** Remarks in Pueblo, Colorado, August 17. The Public Papers of the Presidents of the United States. Washington, DC: Administració Nacional d'Arxius i Expedients.
- LIS (LUXEMBOURG INCOME STUDY) (2006).** «Relative Poverty Rates for the Total Population, Children and the Elderly». Luxemburg. <http://www.lisproject.org/keyfigures/povertytable.htm>. Accedida el maig del 2006.
- MILANOVIC, Branko (2002).** Correspondència sobre renda, desigualtat i pobresa durant la transició de l'economia planificada a la de mercat. Març. Washington, DC: Banc Mundial.
- OECD-DAC (ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT, DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE) (2006a).** Correspondència sobre l'ajuda oficial al desenvolupament desemborsada. Maig. París.
- . **(2006b).** *DAC Journal: Development Cooperation 2006 Report*. París.
- OECD (ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT) (2006a).** Correspondència sobre les taxes d'ocupació. Maig. París.
- . **(2006b).** Correspondència sobre les taxes d'atur de llarga durada. Maig. París.
- . **(2006c).** Correspondència sobre les taxes d'atur. Maig. París.
- . **(2006d).** *DAC Online*. Base de dades. París.
- OECD (ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT); STATISTICS CANADA (2000).** *Literacy in the Information Age: Final Report on the IALS*. París.
- . **(2005).** *Learning a Living by Earning Skills: First Results of the Adult Literacy and Life Skills Survey*. París.
- RUOEN, Ren; KAI, Chen (1995).** «China's GDP in U.S. Dollars Based on Purchasing Power Parity». Policy Research Working Paper 1415. Washington, DC: Banc Mundial.
- SEN, Amartya (1999).** *Development as Freedom*. Nova York: Oxford University Press.
- SIPRI (STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE) (2006a).** *SIPRI Yearbook: Armaments, Disarmament and International Security*. Oxford: Oxford University Press.

- . (2006b). Correspondència sobre les transferències d'armes. Març. Estocolm.
- . (2006c). Correspondència sobre les dades relatives a la despesa militar. Maig. Estocolm.
- SMEEDING, Timothy M. (1997).** «Financial Poverty in Developed Countries: The Evidence from the Luxembourg Income Study». Document de treball per al *Human Development Report 1997*. Nova York: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, Oficina de l'Informe sobre el Desenvolupament Humà.
- SMEEDING, Timothy M.; RAINWATER, Lee; BURTLESS, Gary (2000).** «United States Poverty in a Cross-National Context». A: Danziger, Sheldon H.; Haveman, Robert H. (eds.). *Understanding Poverty*. Nova York: Russell Sage Foundation; i Cambridge (EUA): Harvard University Press.
- STATEC (2006).** Correspondència sobre la ràtio de matriculació bruta per a Luxemburg. Maig. Luxemburg.
- UN (UNITED NATIONS) (2002).** Correspondència sobre les enquestes sobre ús del temps. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió d'Estadística. Febrer.
- . (2005a). Correspondència sobre l'esperança de vida en néixer. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió de Població. Març.
- . (2005b). *World Population Prospects 1950–2050: The 2004 Revision*. Base de dades. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió de Població.
- . (2006a). Correspondència sobre el consum de combustibles tradicionals. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió d'Estadística. Març.
- . (2006b). Correspondència sobre la població urbana. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió de Població.
- . (2006c). Base de dades dels indicadors del mil·lenni. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió d'Estadística. <http://mdgs.un.org>. Accedit el juliol del 2006.
- . (2006d). «Multilateral Treaties Deposited with the Secretary-General». Nova York. <http://untreaty.un.org>. Accedit l'agost del 2006.
- . (2006e). *World Urbanization Prospects: The 2005 Revision*. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió de Població.
- . (2006f). Correspondència sobre el consum d'energia. Nova York: Departament d'Afers Econòmics i Socials, Divisió d'Estadística. Març.
- UNAIDS (JOINT UNITED NATIONS PROGRAMME ON HIV/AIDS) (2006).** Correspondència sobre la prevalença del VIH. Maig. Ginebra.
- UNDP (UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME) (2005a).** *Bosnia and Herzegovina Human Development Report 2005*. Sarajevo.
- . (2005b). *Ethnic and Cultural Diversity: Citizenship in a Plural State*. Informe sobre el desenvolupament humà nacional de Guatemala. Ciutat de Guatemala.
- . (2005c). *Linking Industrialization with Human Development*. Informe sobre el desenvolupament humà nacional de Kenya. Nairobi.
- . (2005d). *Towards Human Development with Equity*. Informe sobre el desenvolupament humà nacional de la Xina. Pequín.
- UNESCO (UNITED NATIONAL EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION) (1997).** «International Standard Classification of Education 1997». París. http://www.uis.unesco.org/TEMPLATE/pdf/isced/ISCED_A.pdf. Accedida el maig del 2006.
- UNESCO (UNITED NATIONAL EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION) INSTITUTE FOR STATISTICS (1999).** *Statistical Yearbook*. Mont-real.
- . (2003). Correspondència sobre les taxes d'alfabetització d'adults i joves. Març. Mont-real.
- . (2005). Correspondència sobre les taxes d'alfabetització d'adults i joves. Març. Mont-real.
- . (2006a). Correspondència sobre les taxes d'alfabetització d'adults i joves. Abril. Mont-real.
- . (2006b). Correspondència sobre les dades de la despesa en educació. Maig. Mont-real.
- . (2006c). Correspondència sobre les ràtios de matriculació bruta i neta i sobre els infants que arriben al 5è grau. Maig. Mont-real.
- . (2006d). Correspondència sobre els estudiants de ciències, enginyeria, indústria i construcció. Maig. Mont-real.
- UNHCR (OFFICE OF THE UNITED NATIONS HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES) (2006).** Correspondència sobre refugiats per país d'asil i per país d'origen. Maig. Ginebra.
- UNICEF (UNITED NATIONS CHILDREN'S FUND) (2004).** *State of the World's Children 2005*. Nova York.
- . (2005). *State of the World's Children 2006*. Nova York.
- UNODC (UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME) (2004).** Correspondència sobre víctimes de la delinqüència. Març. Viena.
- UN-OHRLS (UNITED NATIONS OFFICE OF THE HIGH REPRESENTATIVE FOR THE LEAST DEVELOPED COUNTRIES, LANDLOCKED DEVELOPING COUNTRIES AND SMALL ISLAND DEVELOPING STATES) (2006).** «List of Least Developed Countries.» <http://www.un.org/special-rep/ohrls/ldc/list.htm>. Accedida el juny del 2006.
- WHO (WORLD HEALTH ORGANIZATION) (2006a).** «Core Health Indicators». Ginebra. http://www3.who.int/whosis/core/core_select.cfm. Juny del 2006.
- . (2006b). Correspondència sobre la despesa sanitària. Maig. Ginebra.
- . (2006c). *World Health Statistics 2006*. Ginebra.
- . (2006d). *Global Tuberculosis Control: WHO Report 2006*. Ginebra. http://www.who.int/tb/publications/global_report/en/index.html. Accedida el juliol del 2006.
- WIPO (WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION) (2006).** «Patents Granted by Office (1985 to 2004).» Ginebra. http://wipo.int/ipstats/en/statistics/patents/source/granted_national_table.csv. Accedida el maig del 2006.
- WORLD BANK (2003).** *World Development Indicators 2003*. CD-ROM. Washington, DC.
- . (2005). *World Development Indicators 2005*. CD-ROM. Washington, DC.
- . (2006). *World Development Indicators 2006*. CD-ROM. Washington, DC.

Classificació dels països

Països segons els agregats del desenvolupament humà

Desenvolupament humà alt (IDH 0,800 i superior)		Desenvolupament humà mitjà (IDH 0,500-0,799)		Desenvolupament humà baix (IDH per sota de 0,500)	
Alemanya	Regne Unit	Albània	Nepal	Angola	
Antigua i Barbuda	Romania	Algèria	Nicaragua	Benín	
Argentina	Saint Christopher i Nevis	Aràbia Saudita	Pakistan	Burkina Faso	
Austràlia	Seychelles	Armènia	Papua Nova Guinea	Burundi	
Àustria	Singapur	Azerbaidjan	Paraguai	Centreafricana, República	
Bahames	Suècia	Bangla Desh	Perú	Congo, Rep. Dem. del	
Bahrain	Suïssa	Belize	Rússia	Costa d'Ivori	
Barbados	Tonga	Bhutan	Saint Lucia	Djibouti	
Bèlgica	Trinitat i Tobago	Bielorússia	Saint Vincent i les Grenadines	Eritrea	
Bòsnia i Hercegovina	Txeca, República	Bolívia	Samoa	Etiòpia	
Brunei	Uruguai	Botsuana	Salomó	Gàmbia	
Bulgària	Xile	Brasil	Salvador, El	Guinea	
Canadà	Xipre	Cambodja	São Tomé i Príncipe	Guinea Bissau	
Corea, Rep. de	(63 països o àrees)	Camerun	Síria	Haití	
Costa Rica		Cap Verd	Sri Lanka	Iemen	
Croàcia		Colòmbia	Suazilàndia	Kenya	
Cuba		Comores	Sud-àfrica	Lesotho	
Dinamarca		Congo	Sudan	Malawi	
Emirats Àrabs, Unió dels		Dominica	Surinam	Mali	
Eslovàquia		Dominicana, República	Tadjikistan	Mauritània	
Eslovènia		Egipte	Tailàndia	Moçambic	
Espanya		Equador	Territoris palestins ocupats	Níger	
Estats Units d'Amèrica		Fiji	Timor Oriental	Nigèria	
Estònia		Filipines	Tunísia	Ruanda	
Finlàndia		Gabon	Turkmenistan	Senegal	
França		Geòrgia	Turquia	Sierra Leone	
Grècia		Ghana	Ucraïna	Tanzània	
Hong Kong, Xina (RAE)		Grenada	Uganda	Togo	
Hongria		Guatemala	Uzbekistan	Txad	
Irlanda		Guinea Equatorial	Vanuatu	Zàmbia	
Islàndia		Guyana	Veneçuela	Zimbabue	
Israel		Hondures	Vietnam	(31 països o àrees)	
Itàlia		Índia	Xina		
Japó		Indonèsia	(83 països o àrees)		
Kuwait		Iran			
Letònia		Jamaica			
Lituània		Jordània			
Luxemburg		Kazakhstan			
Malàisia		Kirguizistan			
Malta		Laos			
Maurici		Liban			
Mèxic		Líbia			
Nova Zelanda		Macedònia			
Noruega		Madagascar			
Oman		Maldives			
Països Baixos		Marroc			
Panamà		Moldàvia			
Polònia		Mongòlia			
Portugal		Myanmar			
Qatar		Namíbia			

Nota: els següents països membres de l'ONU no s'han inclòs en l'índex de desenvolupament humà perquè no se n'ha pogut calcular l'IDH: l'Afganistan, Andorra, l'Iraq, Kiribati, la República Democràtica de Corea, Libèria, Liechtenstein, les illes Marshall, Micronèsia, Mònaco, Nauru, Palau, San Marino, Sèrbia i Montenegro, Somàlia i Tuvalu.

Països segons els agregats de renda

Renda alta

(RNB per capita de 10.066 dòlars o superior el 2004)

Alemanya
Andorra
Aràbia Saudita
Austràlia
Àustria
Bahames
Bahrain
Bèlgica
Brunei
Canadà
Corea, Rep. de
Dinamarca
Emirats Àrabs, Unió dels
Eslovènia
Espanya
Estats Units d'Amèrica
Finlàndia
França
Grècia
Hong Kong, Xina (RAE)
Irlanda
Islàndia
Israel
Itàlia
Japó
Kuwait
Liechtenstein
Luxemburg
Malta
Mònaco
Noruega
Nova Zelanda
Països Baixos
Portugal
Qatar
Regne Unit
San Marino
Singapur
Suècia
Suïssa
Xipre
(41 països o àrees)

Renda mitjana

(RNB per capita de 826-10.065 dòlars el 2004)

Albània
Algèria
Angola
Antigua i Barbuda
Argentina
Armènia
Azerbaidjan
Barbados
Belize
Bielorússia
Bolívia
Bòsnia i Hercegovina
Botsuana
Brasil
Bulgària
Cap Verd
Colòmbia
Costa Rica
Croàcia
Cuba
Djibouti
Dominica
Dominicana, República
Egipte
Equador
Eslovàquia
Estònia
Fiji
Filipines
Gabon
Geòrgia
Grenada
Guatemala
Guinea Equatorial
Guyana
Hondures
Hongria
Indonèsia
Iran
Iraq
Jamaica
Jordània
Kazakhstan
Kiribati
Letònia
Líban
Líbia
Lituània
Macedònia
Malàisia

Maldives
Marianes, illes
Marroc
Marshall, illes
Maurici
Mèxic
Micronèsia
Montenegro
Namíbia
Oman
Palau
Panamà
Paraguai
Perú
Polònia
Romania
Rússia
Saint Christopher i Nevis
Saint Lucia
Saint Vincent i les
Grenadines
Salvador, El
Samoa
Sèrbia ^a
Seychelles
Sri Lanka
Suazilàndia
Sud-àfrica
Surinam
Síria
Tailàndia
Territoris palestins ocupats
Tonga
Trinitat i Tobago
Tunísia
Turkmenistan
Turquia
Txeca, República
Ucraïna
Uruguai
Vanuatu
Veneçuela
Xile
Xina
(93 països o àrees)

Renda baixa

(RNB per capita de 825 dòlars o inferior el 2004)

Afganistan
Bangla Desh
Benin
Bhutan
Burkina Faso
Burundi
Cambodja
Camerun
Centreafricana, República
Comores
Congo
Congo, Rep. Dem. del
Corea, Rep. Dem. del
Costa d'Ivori
Eritrea
Etiòpia
Gàmbia
Ghana
Guinea
Guinea Bissau
Haiti
Iemen
Índia
Kenya
Kirguizistan
Laos
Lesotho
Libèria
Madagascar
Malawi
Mali
Mauritània
Moçambic
Moldàvia
Mongòlia
Myanmar
Nepal
Nicaragua
Níger
Nigèria
Pakistan
Papua Nova Guinea
Ruanda
Salomó, illes
São Tomé i Príncipe
Senegal
Sierra Leone
Somàlia
Sudan
Tadjikistan

Tanzània
Timor Oriental
Togo
Txad
Uganda
Uzbekistan
Zàmbia
Zimbabue
(59 països o àrees)

Nota: els agregats de renda utilitzen la classificació del Banc Mundial (vigent a partir de l'1 de juliol del 2005) en funció de la renda nacional bruta (RNB) per capita. No s'hi inclouen els països membres de l'ONU Nauru i Tuvalu per manca de dades.

^a Els agregats i la classificació de renda corresponen a Sèrbia i Montenegro abans que se separessin en dos Estats independents el juny del 2006.

Països segons els principals agregats mundials

Països en via de desenvolupament

Afganistan
Algèria
Angola
Antigua i Barbuda
Aràbia Saudita
Argentina
Bahames
Bahrain
Bangla Desh
Barbados
Belize
Benín
Bhutan
Bolívia
Botsuana
Brasil
Brunei
Burkina Faso
Burundi
Cambodja
Camerun
Cap Verd
Centreafricana, República
Colòmbia
Comores
Congo
Congo, Rep. Dem. del
Corea, Rep. de
Corea, Rep. Dem. de
Costa d'Ivori
Costa Rica
Cuba
Djibouti
Dominica
Dominicana, República
Egipte
Emirats Àrabs, Unió dels
Equador
Eritrea
Etiòpia
Fiji
Filipines
Gabon
Gàmbia
Ghana
Grenada
Guatemala
Guinea
Guinea Bissau
Guinea Equatorial

Guyana
Haití
Hondures
Hong Kong, Xina (RAE)
Iemen
Índia
Indonèsia
Iran
Iraq
Jamaica
Jordània
Kenya
Kiribati
Kuwait
Laos
Lesotho
Liban
Libèria
Libia
Madagascar
Malàisia
Malawi
Maldives
Mali
Marroc
Marshall, illes
Maurici
Mauritània
Mèxic
Micronèsia
Moçambic
Mongòlia
Myanmar
Namíbia
Nauru
Nepal
Nicaragua
Equador
Níger
Nigèria
Oman
Pakistan
Palau
Panamà
Papua Nova Guinea
Paraguai
Perú
Qatar
Ruanda
Saint Christopher i Nevis
Saint Lucia

Saint Vincent i les
Grenadines
Salvador, El
Salomó
Samoa
São Tomé i Príncipe
Senegal
Seychelles
Sierra Leone
Singapur
Síria
Somàlia
Sri Lanka
Suazilàndia
Sud-àfrica
Sudan
Surinam
Tanzània
Tailàndia
Territoris palestins ocupats
Timor Oriental
Togo
Tonga
Trinitat i Tobago
Tunísia
Turquia
Tuvalu
Txad
Uganda
Uruguai
Vanuatu
Veneçuela
Vietnam
Xile
Xina
Xipre
Zàmbia
Zimbabue
(137 països o àrees)

Països menys desenvolupats ^a

Afganistan
Angola
Bangla Desh
Benín
Bhutan
Burkina Faso
Burundi
Cambodja

Cap Verd
Centreafricana, República
Comores
Congo, Rep. Dem. del
Djibouti
Eritrea
Etiòpia
Gàmbia
Guinea
Guinea Bissau
Guinea Equatorial
Haití
Iemen
Kiribati
Laos
Lesotho
Libèria
Madagascar
Malawi
Maldives
Mali
Mauritània
Moçambic
Myanmar
Nepal
Níger
Ruanda
Salomó
Samoa
São Tomé i Príncipe
Senegal
Sierra Leone
Somàlia
Sudan
Tanzània
Timor Oriental
Togo
Tuvalu
Txad
Uganda
Vanuatu
Zàmbia
(50 països o àrees)

Europa central i de l'Est i la Comunitat d'Estats Independents (CEI)

Albània
Armènia
Azerbaidjan
Bielorússia
Bòsnia i Hercegovina
Bulgària
Croàcia
Eslovàquia
Eslovènia
Estònia
Geòrgia
Hongria
Kazakhstan
Kirguizistan
Letònia
Lituània
Macedònia
Moldàvia
Montenegro ^b
Polònia
Romania
Rússia
Serbia ^b
Tadjikistan
Turkmenistan
Txeca, República
Ucraïna
Uzbekistan
(28 països o àrees)

Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE)

Alemanya
Austràlia
Àustria
Bèlgica
Canadà
Corea, Rep. de
Dinamarca
Eslovàquia
Espanya
Estats Units d'Amèrica
Finlàndia
França

Grècia
Hongria
Irlanda
Islàndia
Itàlia
Japó
Luxemburg
Mèxic
Nova Zelanda
Noruega
Països Baixos
Polònia
Portugal
Regne Unit
Suècia
Suïssa
Turquia
Txeca, República
(30 països o àrees)

Països de l'OCDE de renda alta ^b

Alemanya
Austràlia
Àustria
Bèlgica
Canadà
Corea, Rep. de
Dinamarca
Espanya
Estats Units d'Amèrica
Finlàndia
França
Grècia
Irlanda
Islàndia
Itàlia
Japó
Luxemburg
Nova Zelanda
Noruega
Països Baixos
Portugal
Regne Unit
Suècia
Suïssa
(24 països o àrees)

^a Classificació de les Nacions Unides basada en UN-OHRLLS (2006). Llista de països menys desenvolupats. <http://www.un.org/special-rep/ohrls/ldc/list.htm>. Accedida el juny del 2006.

^b Els agregats regionals es basen en dades de Sèrbia i Montenegro abans que se separessin en dos Estats independents el juny del 2006.

Països en via de desenvolupament segons els agregats regionals

Estats àrabs

Algèria
 Aràbia Saudita
 Bahrain
 Djibouti
 Egipte
 Emirats Àrabs, Unió dels
 Iraq
 Iemen
 Jordània
 Kuwait
 Líban
 Líbia
 Marroc
 Oman
 Qatar
 Síria
 Somàlia
 Sudan
 Territoris palestins ocupats
 Tunísia
 (20 països o àrees)

Est d'Àsia i el Pacífic

Brunei
 Cambodja
 Corea, Rep. de
 Corea, Rep. Dem. Popular de
 Fiji
 Filipines
 Hong Kong, Xina (RAE)
 Indonèsia
 Kiribati
 Laos
 Malàisia
 Marshall, illes
 Micronèsia
 Mongòlia
 Myanmar
 Nauru
 Palau
 Papua Nova Guinea
 Salomó, illes
 Samoa
 Singapur
 Tailàndia
 Timor Oriental
 Tonga
 Tuvalu
 Vanuatu
 Vietnam
 Xina
 (28 països o àrees)

Sud d'Àsia

Afganistan
 Bangla Desh
 Bhutan
 Índia
 Iran
 Maldives
 Nepal
 Pakistan
 Sri Lanka
 (9 països o àrees)

Amèrica Llatina i el Carib

Antigua i Barbuda
 Argentina
 Bahames
 Barbados
 Belíze
 Bolívia
 Brasil
 Colòmbia
 Costa Rica
 Cuba
 Dominica
 Dominicana, República
 Equador
 Grenada
 Guatemala
 Guyana
 Haití
 Hondures
 Jamaica
 Mèxic
 Nicaragua
 Panamà
 Paraguai
 Perú
 Saint Christopher i Nevis
 Saint Lucia
 Saint Vincent i les Grenadines
 Salvador, El
 Surinam
 Trinitat i Tobago
 Uruguai
 Veneçuela
 Xile
 (33 països o àrees)

Sud d'Europa

Turquia
 Xipre
 (2 països o àrees)

Àfrica subsahariana

Angola
 Benin
 Botsuana
 Burkina Faso
 Burundi
 Camerun
 Cap Verd
 Centreafricana, República
 Comores
 Congo
 Congo, Rep. Dem. del
 Costa d'Ivori
 Eritrea
 Etiòpia
 Gabon
 Gàmbia
 Ghana
 Guinea
 Guinea Bissau
 Guinea Equatorial
 Kenya
 Lesotho
 Libèria
 Madagascar
 Malauí
 Mali
 Maurici
 Mauritània
 Moçambic
 Namíbia
 Níger
 Nigèria
 Ruanda
 São Tomé i Príncipe
 Senegal
 Seychelles
 Sierra Leone
 Suazilàndia
 Sud-àfrica
 Tanzània
 Togo
 Txad
 Uganda
 Zàmbia
 Zimbabue
 (45 països o àrees)

Índex dels indicadors

Indicador	Taules d'indicadors	Indicador	Taules d'indicadors
A		total	20
Activitat econòmica, taxa femenina	27	dones com a % dels homes	20
com a % de la taxa masculina	27	mitjana anual	20
índex	27	total	20
Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) neta desemborsada		Aturats	20
als països menys desenvolupats	17	B	
als serveis socials bàsics	17	Baix pes en néixer, infants amb	7
bilateral no condicionada	17	C	
com a % de la RNB	17	Cànons i quotes de llicències, ingressos	13
per capita del país donant	17	Ciències, matemàtiques i enginyeria, estudiants terciaris	12
total	17	Combustibles tradicionals, consum	21
Ajuda oficial al desenvolupament (AOD) rebuda (desemborsaments nets)		Contraceptiva, prevalença	6
com a % del PIB	18	D	
per capita	18	Desnodrides, persones	7, 1a
total	18	Despesa militar	19
Alçada insuficient per la seva edat, infants de menys de cinc anys amb	7, 8	Despesa pública en educació	
Alfabetització d'adults, taxa	1, 12, 1a	% de la despesa total del govern	11
dones	24, 26	% del PIB	11, 19
dones com a % dels homes	26	preprimària i primària	11
homes	24	secundària	11
Alfabetització de joves, taxa	12	superior	11
dones	26	Despesa sanitària	
dones com a % dels homes	26	per capita	6
Alfabetització funcional, persones mancades	4	privada	6
Analfabetisme d'adults, taxa	3	pública	6, 19
Armes convencionals, transferències		Desplaçats interns	22
exportacions		Dones, participació econòmica i política	
proporció	22	any de la primera elecció o nominació d'una dona al parlament	29
total	22	any que les dones van rebre el dret de presentar-se a les eleccions	29
importacions, total	22	any que les dones van rebre el dret de vot	29
Atur de llarga durada	4	dones amb càrrecs legislatius, administratius i directius	25
dones	20	dones en el govern que ocupen càrrecs ministerials	29
homes	20		
Atur, taxa			
joves			
dones com a % dels homes	20		

Indicador	Taules d'indicadors
dones que ocupen professions titulades i tècniques	25
escons parlamentaris ocupats per dones	25
cambra alta o senat	29
cambra baixa o única	29
Drets humans, situació dels principals instruments internacionals	30
Drets laborals fonamentals, situació de les convencions	31

E

Educació, índex	1
Elecció o nominació d'una dona al parlament, any de la primera	29
Eleccions, any que les dones van rebre el dret de presentar-se a les	29
Electricitat, consum per capita	21
Emissions de diòxid de carboni	
per capita	21
proporció del total mundial	21
Energia, PIB per unitat de consum	21
Escons parlamentaris ocupats per dones	25
cambra alta o senat	29
cambra baixa o única	29
Esperança de vida en néixer	1, 10, 1a
dones	24
homes	24
Esperança de vida, índex	1
Exportacions	
de béns i serveis	16
de productes manufacturats	16
de tecnologia avançada	16
primàries	16

F

Fecunditat total, taxa	5, 1a
Fluxos privats, altres	18
Font d'aigua millorada	
població amb accés sostenible	7, 1a
població sense accés sostenible	3
Forces armades	
índex	22
total	22

I

Importacions de béns i serveis	16
Índex de desenvolupament humà (IDH)	1
tendències	2

Indicador	Taules d'indicadors
Índex de desenvolupament de gènere (IDG)	24
Índex de pobresa humana (IPH-1) per als països en via de desenvolupament	3
Índex de pobresa humana (IPH-2) per a una sèrie de països de l'OCDE	4
Índex de preus al consum, mitjana de canvi anual	14
Infants que arriben al 5è grau	12
Ingressos salarials estimats	
dones	24
homes	24
ràtio dones-homes	25
Inversió directa estrangera, entrades netes	18

J

Jornada laboral	
dones	28
activitats de mercat	28
activitats fora del mercat	28
com a % dels homes	28
total	28
homes	28
activitats de mercat	28
activitats fora del mercat	28
total	28
total	
activitats de mercat	28
activitats fora del mercat	28

L

Legislatius, administratius i directius, dones amb càrrecs	25
Línies telefòniques principals	13

M

Malària	
casos	9
prevenció, infants de menys de 5 anys amb mosquiteres	
per als llits tractades amb insecticida	9
tractament, infants de menys de 5 anys amb febre tractats	
amb medicaments contra la malària	9
Matriculació, ràtio bruta	
primària, secundària i superior combinades	1, 1a
dones	24
homes	24
superior	
ràtio femenina	26

Indicador	Taules d'indicadors
com a % del PIB	18, 19
Supervivència	
probabilitat en néixer de no viure més de 40 anys	3
probabilitat en néixer de no viure més de 60 anys	4
probabilitat en néixer de viure més de 65 anys	
dones	10
homes	10
T	
Tabaquisme, prevalença	
dones	9
homes	9
Telefonia mòbil, abonats	13
Teràpia de rehidratació oral i alimentació continuada,	
infants amb diarrea als quals s'administra	6
Tractats ambientals, ratificació	21
Treballadors familiars auxiliars	
Dones	27
Homes	27
Tuberculosi, casos	
curats pel TDO	9
detectats pel TDO	9
total	9

Indicador	Taules d'indicadors
U	
Usuaris d'Internet	13
V	
Vacunats, infants d'un any	8
contra la tuberculosi	6
contra el xarampió	6
Victimes de la delinqüència	
agressió	23
agressió sexual	23
atracament	23
delictes contra la propietat	23
suborn (corrupció)	23
total	23
VIH, prevalença	9, 1a
Vot, any que les dones van rebre el dret de	29

Índex per als indicadors dels objectius de desenvolupament del mil·lenni a les taules d'indicadors

Objectius i fites de la Declaració del Mil·lenni	Indicadors per mesurar el progrés	Taula d'indicadors
Objectiu 1 Eradicar la pobresa extrema i la fam		
Fita 1 Reduir, entre el 1990 i el 2015, la proporció de persones amb uns ingressos inferiors a 1 dòlar al dia	1. Proporció de la població per sota d'1 dòlar al dia (PPA) 2. Ràtio de la bretxa de pobresa (incidència × profunditat de la pobresa) 3. Proporció del quintil més pobre en el consum nacional	3 15
Fita 2 Reduir, entre el 1990 i el 2015, la proporció de persones que pateix fam	4. Prevalença dels infants menors de cinc anys amb pes insuficient per la seva edat 5. Proporció de la població per sota del nivell mínim de consum d'energia dietètica	3, 7 1a ^a , 7 ^a
Objectiu 2 Assolir l'educació primària universal		
Fita 3 Garantir que, de cara al 2015, els infants de tot el món –nens i nenes per igual– puguin acabar un cicle complet d'educació primària	6. Ràtio neta de matriculació en l'educació primària 7. Proporció d'alumnes que comencen el grau 1 i arriben al grau 5 8. Taxa d'alfabetització dels joves entre 15 i 24 anys	1a, 12 12 12
Objectiu 3 Promoure la igualtat de gènere i l'autonomia de la dona		
Fita 4 Eliminar les desigualtats de gènere en l'educació primària i secundària, preferiblement de cara al 2005, i en tots els nivells educatius abans del final del 2015	9. Ràtio de noies-nois en l'educació primària, secundària i superior 10. Ràtio de dones-homes entre 15 i 24 anys que saben llegir i escriure 11. Proporció femenina de l'ocupació remunerada del sector no agrícola ^b 12. Proporció dels escons ocupats per dones en els parlaments nacionals	26 ^c 26 ^d 29
Objectiu 4 Reduir la mortalitat postinfantil		
Fita 5 Reduir en dues tercers parts, entre el 1990 i el 2015, la mortalitat dels menors de cinc anys	13. Mortalitat dels menors de cinc anys 14. Mortalitat infantil 15. Proporció dels infants d'un any vacunats contra el xarampió	1a, 10 10 6
Objectiu 5 Millorar la salut materna		
Fita 6 Reduir en tres quartes parts, entre el 1990 i el 2015, la ràtio de mortalitat materna	16. Ràtio de mortalitat materna 17. Proporció dels naixements assistits per personal sanitari especialitzat	10 6
Objectiu 6 Combatre la sida, la malària i altres malalties		
Fita 7 Haver aturat i començat a invertir, de cara al 2015, la propagació de la sida	18. Prevalença del VIH entre les dones embarassades de 15-24 anys ^e 19. Taxa de l'ús de preservatius de la taxa de prevalença contraceptiva 19a. Ús de preservatius en l'última relació sexual d'alt risc 19b. Percentatge dels joves de 15-24 anys amb un coneixement ampli i correcte sobre la sida 19c. Taxa de prevalença contraceptiva 20. Ràtio de l'assistència escolar dels orfes-assistència escolar dels no-orfes de 10-14 anys	9 6
Fita 8 Haver aturat i començat a invertir, de cara al 2015, la incidència de la malària i altres malalties principals	21. Prevalença i taxes de mortalitat relacionades amb la malària 22. Proporció de la població en àrees d'alt risc de malària que fan servir mesures eficaces de prevenció i tractament de la malària 23. Prevalença i taxes de mortalitat relacionades amb la tuberculosi 24. Proporció dels casos de tuberculosi detectats i curats amb el tractament directament observat (TDO)	9 ^f 9 ^g 9
Objectiu 7 Garantir la sostenibilitat ambiental		
Fita 9 Incorporar els principis del desenvolupament sostenible en les polítiques i els programes nacionals i invertir la pèrdua de recursos ambientals	25. Proporció de la superfície de les terres cobertes per boscos 26. Ràtio entre la superfície protegida per mantenir la diversitat biològica i la superfície total 27. Ús d'energia (kg equivalent de petroli) per 1 dòlar del PIB (PPA) 28. Emissions de diòxid de carboni per capita i consum de clorofluorocarburs (CFC) que destrueixen la capa d'ozó 29. Proporció de la població que fa servir combustibles sòlids	21 ^h 21 ⁱ
Fita 10 Reduir a la meitat, de cara al 2015, la proporció de persones sense accés sostenible a l'aigua potable i el sanejament	30. Proporció de la població amb accés sostenible a una font d'aigua millorada, urbana i rural 31. Proporció de la població amb accés a instal·lacions de sanejament millorades, urbana i rural	1a ^j , 7 ^j 7 ^k

(continua a la pàgina següent)

Índex per als indicadors dels objectius de desenvolupament del mil·lenni a les taules d'indicadors (continuació)

Objectius i fites de la Declaració del Mil·lenni	Indicadors per mesurar el progrés	Taula d'indicadors
Fita 11 Haver aconseguit, de cara al 2020, una millora significativa en la qualitat de vida d'almenys 100 milions d'habitants de barris marginals	32. Proporció de famílies amb accés a una tinença segura	
Objectiu 8 Crear una associació global per al desenvolupament		
Fita 12 Crear un sistema econòmic i comercial obert, reglat, previsible i no discriminatori Inclou un compromís amb el bon governament, el desenvolupament i la reducció de la pobresa, tant en l'àmbit nacional com internacional	<i>Ajuda oficial al desenvolupament (AOD)</i> 33. AOD neta, total i als països menys desenvolupats, com a percentatge de la renda nacional bruta (RNB) dels donants de l'OCDE/CAD 34. Proporció de l'AOD total bilateral, assignable per sectors dels donants de l'OCDE/CAD als serveis socials bàsics (educació bàsica, assistència sanitària primària, nutrició, aigua potable i sanejament)	17 ^l 17
Fita 13 Tractar les necessitats especials dels països menys desenvolupats Inclou l'accés lliure d'aranzels i quotes per a les exportacions dels països menys desenvolupats, la potenciació del programa de reducció del deute per als PPAE i la cancel·lació del deute bilateral oficial, així com una AOD més generosa per als països compromesos amb la reducció de la pobresa	35. Proporció de l'AOD bilateral dels donants de l'OCDE/CAD no condicionada 36. AOD rebuda als països sense sortida al mar com a proporció de les seves rendes nacionals brutes 37. AOD rebuda als petits estats insulars en via de desenvolupament com a proporció de les seves rendes nacionals brutes	17
Fita 14 Tractar les necessitats especials dels països sense sortida al mar i els petits estats insulars	<i>Accés de mercat</i> 38. Proporció de les importacions totals dels països desenvolupats (per valor i exceptuant les armes) des dels països en via de desenvolupament i des dels països menys desenvolupats, exemptes de drets de duanes 39. Mitjana dels aranzels imposats pels països desenvolupats sobre els productes agrícoles i sobre els productes tèxtils i de confecció dels països en via de desenvolupament 40. Estimació del suport agrícola per als països de l'OCDE com a percentatge del seu producte interior brut 41. Proporció de l'AOD aportada per ajudar a crear capacitat comercial	
Fita 15 Ocupar-se d'una manera exhaustiva dels problemes del deute dels països en via de desenvolupament a partir de mesures nacionals i internacionals per aconseguir que el deute sigui sostenible a llarg termini	<i>Sostenibilitat del deute</i> 42. Nombre total de països que han arribat als seus punts de decisió dels PPAE i nombre de països que han arribat als seus punts de compliment dels PPAE (acumulatiu) 43. Reducció del deute compromès en virtut de la Iniciativa del deute dels PPAE 44. Servei del deute com a percentatge de les exportacions de béns i serveis	18
Fita 16 En col·laboració amb els països en via de desenvolupament, elaborar i implantar estratègies per a un treball decent i productiu per als joves	45. Taxa d'atur dels joves de 15-24 anys, homes i dones i total	20 ^m
Fita 17 En col·laboració amb les companyies farmacèutiques, proporcionar accés a medicaments essencials assequibles als països en via de desenvolupament	46. Proporció de la població amb accés a medicaments essencials assequibles amb caràcter sostenible	
Fita 18 En col·laboració amb el sector privat, fer accessibles els beneficis de les noves tecnologies, sobretot de la informació i les comunicacions	47. Línies telefòniques i abonats de la telefonia mòbil per cada 100 persones 48a. Ordinadors personals en ús per cada 100 persones 48b. Usuaris d'Internet per cada 100 persones	13 ⁿ 13

a Les taules 1a i 7 presenten aquest indicador com a persones desnodrides com a percentatge de la població total.

b La taula 27 inclou dades sobre l'ocupació femenina per activitat econòmica.

c La taula presenta la ràtio femenina de matriculació (neta o bruta) com a percentatge de la ràtio masculina per als nivells d'educació primària, secundària i superior per separat.

d La taula presenta les dades sobre la taxa d'alfabetització jove femenina com a percentatge de la taxa masculina.

e Les taules 1a i 9 presenten la prevalença per VIH entre la població de 15-49 anys.

f La taula inclou dades sobre infants de menys de cinc anys que dormen amb mosquiteres tractades amb insecticides i infants de menys de cinc anys amb febre tractats amb medicaments contra la malària.

g La taula inclou dades sobre els casos de tuberculosi per cada 100.000 persones.

h La taula presenta aquest indicador com a PIB per unitat de consum d'energia (dòlars EUA 2000, PPA per kg equivalent de petroli).

i La taula inclou dades sobre les emissions de diòxid de carboni per capita.

j Les taules 1a i 7 inclouen dades sobre la població amb accés sostenible a una font d'aigua millorada, sumant la urbana i la rural.

k La taula inclou dades sobre la població amb accés sostenible a un sanejament millorat, sumant la urbana i la rural.

l La taula inclou dades sobre l'ajuda oficial al desenvolupament (AOD) als països menys desenvolupats com a percentatge de l'AOD total.

m La taula inclou dades sobre la taxa d'atur dels joves de 15-24 anys com a total i la taxa femenina com a percentatge de la taxa masculina únicament per als països de l'OCDE.

n La taula presenta les línies telefòniques i els abonats a la telefonia mòbil per separat.

